

Domoljub

v Ljubljani, 15. marca 1939

Leto 52 • Štev. 11

VI. svetovni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

V tihi žalosti smo postavljali spomenike možem in fantom, ki so izkrvaveli v grozotah svetovne vojne. V večem spomin smo klesali v kamen ime za imenom, brezkončno vrsto, in vsako ime nam je bilo v novo bolečino. A vendar, v nas je bilo živo upanje, da smo postavili mejnike, ki naj zaključijo dobo meča in krvi in nam odpro vrata v lepše čase, v čase miru in sprave med narodi.

Toda težko smo se pravarali. Zastonj ste trpeli zastonj krvaveli, zastonj darovali svoje dragoceno življenje — v cveču let! Upali ste, da s svojo žrtvijo pripravljate srečo bodočemu rodu. Slava vam, padli junaki!

Svet ni znal ceniti vaše žrtve. Dvajset let je poteklo od svetovne vojne in svetu grozi nov požar, novo uničevanje, silnejše kot kdajkoli poprej. Zakaj v silnem naporu si človeški razum dan in noč prizadeva, da bi izumil kar najpopolnejše orožje za novo klanje, za novo svetovno žaloigro. Mir, ki ga zdaj preživljamo, je kakor tesnoba mir pred viharjem. In spomeniki, ki stoje v čast padlim junakom, so kakor spomeniki nad grobovi, ki čakajo neviht žrtev...

Priče smo usodnih dni, ko gre za zadnje — za padeč ali vstajenje človeškega rodu. Valovi strasti in nasilja so preplavili to ubogo, razbičano zemljo. Brat se dviga proti bratu, narod proti narodu. Namesto ljubezni je zavladalo sovraštvo, namesto pravice brezobzirno izkoriščevanje vseh, ki so brez pomoči. Razrušene so osnove svetovnega reda, v razvalinah je vse gospodarsko in socialno življenje.

Zemljo je zagrnil somrak in nad obzorjem sikajo zloveščiki bliski kakor znanilci prihodnje nesreče. Zdi se, kakor bi doživljali znamenja iz Skrivnega razodetja... Zakaj stiska in obup sta zajela svet. Zato, ker se je človek odvrnil od Boga in v svojem napuhu mislil, da lahko sam urejuje pot življenja, da sme sam sebi staviti zakone, brez Njega, ki je edini Pot, Resnica in Življenje.

Strahno je seme, ki ga je posejal Antikrist v človeška srca! Antikrist, ki je napovedal zadnji, odločilni boj Kristusu, Kralju nebes in zemlje. Iztrgati Mu hoče žezlo iz rok, vzeti Mu še zadnjo oblast na zemlji, zbrisati z nje Njegovo ime in poteptati v prah križ, Njegovo znamenje. Da, vstal je Antikrist proti Bogu in razposlal po svetu trume krivih prerokov. In ti hodijo okrog in v tisoč podobah razširjajo njegove nauke: zdaj kot prijatelji vseh ponižanih in trpečih, zagovorniki svobode in pravice, danes borci za idejo demokracije, jutri za močno, strogo vlada-

vino, ki z zapeljivimi, sladkimi besedami mamijo človeštvo in mu obljublja raj na tej zemlji, če mu bo sledilo. In spet nastopajo kot rešitelji iz »strašnih predsodkov in spon, v katere je ljudi vklepala krščanska vera...« Vtihotapili so se na vsa področja javnega in zasebnega življenja: v vzgojo mladine, v gledališče in kino, v časopise, v knjižnice, v znanost in umetnost, svetu narekujejo modo, preplavili so ulice in trge s slikami, ki satanško v pretkanih oblikah povečujejo človeško nagoto, svetost žene so ponižali v reklamne namene in ocenili njeno vrednost le še po polti obraza...

In že je pot njihovega uničevalnega pohoda zaznamovana s sledovi razvalin. Omadeževana je svetost zakona, nezvestoba je postal znamenje junaštva in poguma, da se je človek osvobodil »srednjeveških predsodkov« in sledil »zakonom narode...« Da, razbito je domače ognjišče, otroci brez varstva in nege, prepuščeni v vzgoji sebi in ulici. Nedožna srca zastrupljena s prezgodnjim spoznanjem. Stiska in obup, tolažba v vinu in žganju, uboju in ropi, življenja, ki so bila umorjena, preden so zagledala luč sveta, zločini brez konca in kraja...

In vstali so krivi preroki in oznanili človeštvu svobodo in odrešenje! A v njih srcu je en sam namen, ena sama želja: zrušiti, uničiti vse v plamenih svetovne revolucije in na razvalinah družabnega reda sezidati novo kraljestvo, brez božjih postav, kraljestvo, v katerem bo bog Antikrist in nasilje pravica vladajočega razreda.

Slovesno kronanje sv. Očeta

Dne 12. marca je bil v baziliki svetega Petra v Rimu slovesno kronan sv. oče Pij XII. Tej največji slovesnosti v življenju vsakega poveljarja katoliške Cerkve so prisostvovali poleg papeževnega dvora in diplomatskega zbora posebna zastopstva iz 40 držav. Slovesnosti so razen sovjetskih in nemških prenašale vse radijske postaje sveta.

Slovesnim obredom v baziliki sv. Petra so smeli prisostvovati samo tisti, ki so imeli posebne vstopnice. Vstopnice je zadnje dni prosilo 250.000 ljudi, dobiti pa jih je moglo samo 40.000. Navadno gre v cerkev 50.000 ljudi, to pot pa so tribune za tuja zastopstva, diplomatske zbor in razne druge odličnike zavzele več prostora kakor navadno.

Že v zgodnjih jutranjih urah so se v krasnem vremenu začele zbirati nepregled-

ne množice na Trgu sv. Petra. Ves Rim je bil v zastavah. Srebrne trobente so naznaniše prihod papeževnega spreveda. Spredaj so nosili papeško krono, za njo pa papeški križ, za križem pa so stopali višji cerkveni knezi in kardinali. V srednjem delu spreveda so nosili na prestolu sv. očeta, ki je bil v belem, z zlatom obrobjenim oblečilo. Na glavi je imel belo mitro. Papeževno nosilnico so spremljali člani plemiške garde z golimi meči. Ko je spreved s sv. očetom došel v baziliko, je množica pozdravila papeža z navdušenim vzklikanjem in ploskanjem. Pevski zbor Sikstinske kapele je zapel himno: »Ti si Peterc. Sv. očeta so počasi nesli po cerkvi do kapele sv. Trojice, kjer se je poklonil Najsvetejšemu. Od tu je spreved kre-

Da, že so zagoreli plameni: Rusija, Mehika, Španija... Antikrist je požel svojo prva žetev...

V dneh od 25. do 30. julija letos se bo v srcu naše slovenske zemlje, v beli Ljubljani vršil svetovni kongres Kristusa Kralja. V času težkega obupa, duhovne in telesne stiske, ki jo svet preživlja, je naloga, ki jo je slovenski narod prevzel nase, dvakrat vzvišena. Težka je dolžnost, a zavedajmo se, da nas je k njej poklical Kristus, naš Kralj in Gospod. Njemu v čast in slavo posvetimo ta svojo žrtve, Njemu, ki nas je odkupil s svojo dragoceno krvjo. Ne prezirimo Njegovega kliče, s katerim poziva svoje zveste v boj proti Satanu in njegovi vojski! V boj za vero naših očetov, v boj za blesteče nauke svetega Evangelija, v boj za svetost družine, za čistost mladine, ki je seme naroda. V boj za pravice, ki nam po božji postavi pripadajo, za svobodo otrok božjih, za svobodo svete katoliške Cerkve v šoli, v družini, v vsem javnem in zasebnem življenju, za rešitev človeštva iz okovov malikov, ki jim v svoji zmoti služijo. Da bo zavladala na zemlji resnica in ljubezen in bo mir zakraljeval v kraljestvu Kristusu.

In prosili tamo v tihi molitvi Gospoda nebeške vojske, naj nam da moči, naj posije na nas s soncem svoje milosti, da bomo tako vredni Njegovega obiskanja, da bomo častno izpolnili veliko nalogo, ki smo jo prevzeli nase v blagor vsega sveta.

In Ti, naša Ljuba Gospa, izprosi nam pri Sinu, da bo uslišal našo molitev! Ti, ki z Brezij čuvaš našo domovino, v Tvoje varstvo izročamo kongres.

Naj živi Kristus Kralj!

Zdrava, zemlje in nebes Kraljica, zdrava, angelov Gospa!

P. V.

(Nadaljevanje na prihodnji strani spodaj)

nil v Gregorijansko kapelo. V kapeli svetega Gregorija je sv. oče Pij XII. oblekel obleko za sv. mašo. Sprevod se je ponovno uredil in krenil pred papeški oltar nad grobom sv. Petra. Ljudstvo je navdušeno pozdravljalo sv. očeta. Cerkevni zbor je neprestano pel »Ti si Peter«. Pri prihodu spreveda pred oltar je obrednik vzel trikrat zaporedoma predivo iz srebrne posode ter ga kleče zažgal in pel: »Sveti oče, tako mine slava svetac. Ogromna množica ljudstva — čez pol milijona ljudi, ki je pokrila trg, je spremljala svečanosti, kakor so jih prenašale radijske postaje. Radijski poročevalci so zavzeli mesta na pročelju bazilike in pod strebiščem.

Prva slovesna daritev, ki jo je sv. oče opravil po izvolitvi v cerkvi sv. Petra, se je začela ob 10.30 in je bila končana ob 12.30. Med mašo sta pela zbora sikstinske in julijske kapele. Na obeh straneh papeževga oltarja so bili postavljeni prostori za tuja zastopstva, za diplomatski zbor in za člane raznih vladarskih rodbin.

Po maši je sv. oče Pij XII. zapustil baziliko. Sprevod je počasi odhajal iz cerkve do balkona. Ogromna množica vernikov je neprestano klicala sv. očetu. Brigada italijanske vojske je medtem izkazala čast papežu Piju XII. Na posebnih odrih na stebrišču so zavzeli mesto visoki dostojanstveniki in odposlanstvo iz nad 40 evropskih in izvenevropskih držav.

Preden se je sv. oče pokazal, so razobesili papeško zastavo. Točno ob 13.05 so papeža prinesli na balkon, kar so naznanile trobente in himna ter neprestano klicanje vernikov. Takoj nato se je pričela slovesnost kronanja. Eden izmed kardinalov je snel škofovsko mitro z glave sv. očeta. Najstarejši kardinal je stopil k sv. očetu s papeško krono ter izgovoril besede: »Sprejmi krono in vedi, da si oče, kralj in pastir sveta na tej zemlji in namestnik našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki naj mu bo slava na vse večne čase.« — Sveti oči Pij XII. je izgovoril nato z jasnimi, vendar nekoliko vznemirjenim glasom, besede apostolskega blagoslova. Kronanje slovesnosti so bile končane s sporočilom, da je papež kronan. Ogromna množica vernikov je neprestano vzklikala svetemu očetu, ki je podelil množici popolni odpustek, nato pa ostal nekaj minut na balkonu in se zahvaljeval z nasmehom in z mahanjem ž roko. Glasovi trobent so potem naznanili konec veličastnega dejanja, ki mu je prisostvoval v duhu ves katoliški svet.

Še nekaj o sv. Očetu

Nad vse dogodek preteklega tedna se dviga najsvetejši med njimi — to je izvolitev novega poglavarja katoliške Cerkve, papeža Pija XII. 20 dni po smrti Pija XI. so kardinali katoliške Cerkve — 62 po številu — pristopili k volitvi novega Kristusovega namestnika. Že prvi dan, in sicer pri tretjih volitvah je bil izvoljen za papeža do sodanji državni tajnik kardinal Pacelli, ki ga imajo Slovenci v svežem spominu, saj je na evharistični kongres v Budimpešti v majniku l. 1938 potoval skozi slovensko deželo in je že pri tej priložnosti blagoslavljal naš narod. Novi papež, ki slovi po svojem strogem, svetniškem življenju in po svoji neizmerno globoki izobrazbi, je star 63 let in je sedel na prestol sv. Petra prav na svoj rojstni dan dne 2. marca. Po vsem

svetu je zavalovalo nepopisno veselje, da je bil kardinal Pacelli izvoljen za papeža. Saj je v teku svojega življenja in v službi raznih papežev prepotoval skoraj ves svet, govori gladko devet jezikov in je v zadnjih 10 letih, ko je bil najožji sodelavec pokojnega papeža, govoril skoraj z vsemi katoliškimi škofi na svetu in se seznanil z življenjem vseh škofij katoliške Cerkve. V svojih govorih in pridigah, ki jih je imel kot papežev odposlanec nešteto krat po raznih krajih sveta, je pokazal, kako temeljito so mu znane vse stiske, ki dandanes oblegajo vse človeštvo, znane tudi vse težave, s katerimi se ima boriti katoliška Cerkev. Pokazal je, da živi v njegovem od dela izčrpanem telesu duša, ki se nahaja iz nadnaravnih virov in je zagadelj dovolj krepka, da vodi vso kat. Cerkev skozi najhujše težave do končne zmage. Usoda vesoljnega katoličanstva je v takšnih rokah varna. Novi papež, ki je ob izvolitvi dejal, da čast in breme, ki ga ni vreden, sprejme za to, da se zgodi volja božja, je še isti večer podelil svoj papeški blagoslov vesoljnemu svetu, medtem ko so v Rimu in povsod po vsej zemeljski obli zvonili zvonovi katoliških cerkva in oznanjali radost, da je človeštvo dobilo spet svojega očeta. Naslednji dan je sv. oče Pij XII. po radiu poslal človeštvu svojo poslanico, ki jo objavljamo na drugem mestu. Slovenski narod bo pa skupno s katoličani vsega sveta goreče molil, da bi novi papež vodil Kristusovo Cerkev tako, da bi bilo v božjo čast in v blagor neumrljivih duš.

Veramon-ovitek
z 2 tabletama

Ta zavojček zmore odslej vsakdo. Prosimo napravite poizkus in prepričali se boste o naglem učinku pri glavobolu, zobobolu in bolečinah zaradi ran.

VERAMON
Schering

Ceske z 10 in 20 tabletami,
Ovitek z 2 tabletama

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15 685, 22. V. 2

Belgrajsko pismo

Nekaj številčk iz drž. proračuna

V soboto, 11. marca t. l., je končal fin. odbor narodne skupščine svoje delo, kjer je še enkrat pregledal vse »amandmanec«, ki so jih stavili ministri in poslanci. Velika večina teh amandmanov je bila odbita. Finančni minister, ki ima pri preračunu prvo besedo, se brani vsakega povišanja izdatkov, ker mora iskati na drugi strani, kje bo dobil za tiste nove izdatke tudi novih dohodkov. Preračun se je tako zvišal v vsej preračunski debati le za 5 milijonov in znašajo končno vsi izdatki in vsi dohodki skupaj 12 milijard in 947 milijonov dinarjev.

Poglejmo najprej, kateri so državni dohodki. Razume se, da je cela knjiga številčk. Toda ne ustrašite se. Tu hočemo navesti samo nekatere, da malo spoznate, kje dobi finančni minister skoro 13 milijard.

Prvo so neposredni davki. Ti davki znašajo 2,958.500.000 dinarjev.

Od tega znašajo posamezni davki v milijonih dinarjev:

Zemljiški davek	469.000.000
Zgradarina	349.000.000
Pridobnina (davek na podjetja, delavnice in samostojne poklice)	355.000.000
Davek na rente	45.000.000
Družbeni davek (davek za razne družbe)	250.000.000
Uslužbeni davek	200.000.000
Davek na samsce	2.000.000
Obrestiti	25.000.000
Davek na posl. promet	855.000.000
Vojnica	7.500.000
Izredni dodatek na usluž.	

benski davek	60.000.000
Dolgovi na davkih	105.000.000
Davek drž. fonda za narodno obrambo (glej spodaj)	150.000.000
Skupaj torej	2.958.500.000

Davek torej, ki kmete najbolj naravnost zadene, to je zemljiški davek, znaša 465 milijonov dinarjev in bi v primeri z drugimi ne bil prevelik, če ne bi nanj občine in banovine dodajale še svojih doklad.

Drugi dohodki so trošarine. Te znašajo 1.030.000.000 dinarjev.

Tretji dohodki so iz taks in znašajo 1.285.000.000 dinarjev.

Četrty dohodek so carine. Te znašajo 1.034.045.000 dinarjev.

Te troje dohodke imenujemo posredne davke, ker jih plačujemo vsi, pa ne naravnost, ampak posredno.

Velik dohodek države so monopoli. Ti znašajo 2.231.100.000 dinarjev. Največ med temi prinese tobak in sicer 1.616.600.000 dinarjev. Pri soli pa dobi država 274.000.000 dinarjev.

Razni dohodki znašajo še 146.033.793 dinarjev.

Državna podjetja prinašajo 4.282.321.207 dinarjev. V tem so železnice, pošte, razne državne tovarne itd., kar pa seveda na drugi strani tudi veliko stane.

Upam, da vas te številke niso preveč utrudile. — Morda drugič še malo pogledamo številke, koliko namreč eno in drugo ministrstvo državo stane.

Vsak dan berete v listih, kako se oborožujejo vse države. Za to treba denarja in spet

denarja. Pri nas je rednih izdatkov za vojsko 3.127.743.180 dinarjev. To znese, kot vidite, precej čez eno četrtino vseh državnih dohodkov. Kako vse te stvari pokrivati? Po zgledu drugih držav so ustanovili nov fond za obrambo države. V ta fond bo moral plačati vsak davkoplačevalec od neposrednih davkov neka-ko 20 odstotkov. Manjši manj, večji več. Minister financ misli, da bo dobil tako letno čez 350 milijonov. Ta novi dodatek k davkom se bo začel pobirati od 1. julija 1939 dalje in se bo pobiral deset let. Pobiral se bo kot rečeno od neposrednih davkov, o katerih smo govorili zgoraj, izvzeta sta davka: poslovni promet in vojnika. Od uslužbenkega davka se plača le polovica poviška. Za plačevanje je posebna lestvica, ki je ne moremo cele priobčiti, naj sledi le nekaj zgledov. Kdor plača davka do 10 din, plača povišek 1.50 din, kdor plača do 25 din, ima povišek 4.50 din, kdor plača do 50 din, ima povišek 10 din, kdor plača do 100 dinarjev, ima povišek 20 din. Kdor plača do 500 din, ima povišek 100 din, kdor plača do 1000 din, ima povišek 210 din, kdor plača do 10.000 din, ima povišek 2.200 din, kdor plača do 1.000.000 din, ima povišek 25.000 din. — Na ta povišek se ne sme pribiti nobena doklada.

Tako bomo morali radi ali neradi zaradi oborožitvenega divjanja plačevati tudi jugoslovanski državljani. V razpravi so slovenski poslanci zahtevali, da se davki do 1000 din oproste in da se to naloži onim, ki plačujejo več in ki so torej bogatejši. Toda finančni minister je ta predlog odbil. Slovenski poslanci v finančnem odboru so zato glasovali proti tem poviškom, toda bili so preglasovani. Gotovo mi nismo proti obrambi države. Vsi vemo, da so stvari, ki se jim ne moremo izogniti. Če bi prišlo, kar Bog varuj, do kakega spopada v Evropi, je že več vredno človeško življenje kot čenar. Toda pravičnost zahteva, da plača v prvi vrsti tisti, ki več premora. Tako je bilo razumeti glasovanje slovenskih poslancev. Večina žalibog še misli drugače. In slovenskih poslancev je v narodni skupščini le 29 med 300.

Stališče Slovencev v Narodni skupščini

Zanimivo je bilo v narodni skupščini, kako ljubosumno nekateri poslanci z juga gledajo, da ne bi kje Slovenci dobili kake drobtine več kot pa morda oni. Četudi dobro vedo, da vse, kar dobimo nazaj, tudi dobro plačamo po drugi strani, vendar očitajo vsako stvar, ki v preračunu pride Sloveniji v korist. Ne marajo enakopravnosti pri plačevanju, ampak le pri prejemanju. Zlasti par Crnogorcev je neprestano pregledovalo vsako malenkost v preračunu, če ni več za Slovenijo kot za Črno goro. Prišlo je radi tega do par ostrih prerekanih. Zlasti so se spravili nad pošto in prosveto. Vsak telefon v Sloveniji jim je odveč, ker ga ni tudi v Črni gori. Toda telefon v Sloveniji nese, ne more pa v Črni gori kjer ni razvitega kulturnega življenja. Zelo jim je bilo narobe pri prosveti, da dobi ljubljansko vseučilišče za zidavo novih poslopij in za njih opravo čez 30 milijonov. Zatrjevali so, da nam po številu prebivalstva to ne gre. Slovenski naprednjaki vseh kovov, ki so zadnja leta zastopali Slovenijo v Belgradu, četudi so bili ogromna majšina, so se samo prilizovali v Belgradu, niso pa pokazali potreb naših krajev. Prilizovali so se, da bi s pomočjo Belgrada ostali na vrhu, naša banovina pa je zato trpela. Zanesli so med Srbe tudi mišljenje kot da Slovenci niso

za državo in ne drže z državo. Vsak pameten Srb sicer ve, da mi nimamo prav nikamor odprte poti h kakšnim sosedom, toda vedno obrekovanje je nekaj zaleže. Te uspehe morajo sedaj slovenski poslanci popravljati.

Za slovenske lante

Kako težko je popravljati stare napake, se je videlo, ko je šlo za to, da tudi Zveza fantovskih odsekov dobi primerno podporo iz državnega preračuna. Če dobe Sokoli čez 7 milijonov, se je zdelo vsem prav, ko je prišel predlog, da bi dobili slovenski fantje nekaj za svojo organizacijo, ki je za duševno

in telesno vzgojo istega pomena, se je zdelo to nekaterim naravnost čudno. Toda končno je zmagalo, da dobe Slov. fantje za svojo zvezo pol milijona, ker je edino pravično.

Z veliko naglico se je delalo na tem preračunu. Nova je bila vlada in novi poslanci. Marsikaj ne bo najboljši, toda na drugi strani so naši za Slovenijo le veliko izbili. Ko dobite »Domoljubac« v roke, bo preračun končno veljavno narejen v narodni skupščini. Potem sklepa še senat. V prihodnjih pismih vam pokažem za katere stvari so se slovenski poslanci posebno borili in koliko dosegli kljub temu, da jih je le 29.

Srbi in Hrvati naj spoznajo slovensko omiko

Poslanec Ivan Dolenc je imel v narodni skupščini te dni velik govor, v katerem je povedal tudi sledeče:

Nesporno spada v naši državi med najvažnejše naloge šolstva ta naloga, da naj šola medsebojno zbližuje Srbe, Hrvte in Slovence. Mislim da se Slovincem v naši državi ne more očitati, da bi ne bili prav mnogo storili za doseg tega cilja, da se čim bolj seznanijo z življenjem Hrvatov in Srbov in z njihovo omiko. Če v osnovni šoli se pri nas uči otrok srbsko-hrvatskega jezika; v srednji šoli je znaten del pouka posvečen srbohrvaščini. Srbsko-hrvatska knjiga in časopis se prodajata tudi v Sloveniji; Nušičeva dela so pri nas skoraj prav tako splošno znana kakor med Srbi. Vsaka količkaj pomembna drama ali opera iz srbske ali hrvatske književnosti so prav hitro uprizori v Ljubljani ali v Mariboru. Slovenci smo torej od svoje strani storili prav mnogo, da ustvarjamo in poglobljamo medsebojno razumevanje s Srbi in Hrvati.

Vprašanje pa je, ali so tudi Srbi in Hrvatje storili vsaj približno nekaj sličnega, da bi spoznali Slovence, njihovo posebnost, njih želje in potrebe. Zanimal sem se n. pr., kako stoji s poukom slovenskega jezika po srednjih šolah s srbskohrvatskim učnim jezikom, pa sem prišel do zaključka, da poučuje narodni jezik čestokrat profesorji, ki ne razumejo tistih skromnih slovenskih vrstic, ki jih najdemo v srbskohrvatskih čitankah. Gospod minister, naše univerze naj odslej skrbje za to, da ne bo nikjer v državi noben profesor smel poučevati narodnega jezika, ako slovenščine vsaj toliko ne razume, da bo mogel z uspehom tolmačiti slovenske sestavke v srbskohrvatskih čitankah. Če se mladina uči po srednjih šolah jezike narodov, ki so nam kolikor toliko daleč, mora biti naša narodna dolžnost, da se srbska in hrvatska srednješolska mladina seznanja tudi z jezikom naroda, ki želi svojo usodo za vedno povezati z usodo bratov Srbov in Hrvatov. Prepričan sem se, da je med srbsko in hrvatsko mladino dovolj veselja za slovenščino; treba je samo, da tudi država stori svoje in mladini ta pouk omogoči.

Skozi leta že zasledujem vprašanje, v koliko uprizarjajo po gledališčih izven Slovenije tudi dela slovenskih pisateljev. Uspeh tega opazovanja je tak, da je boljše, da ne govorim o tem. Mnogo sem se čudil, kako je mogoče, da naša gledališča po Belgradu, Zagrebu in drugod iščejo drame iz vseh mogočih slovstev, samo slovensko slovstvo zanje skoraj ne obstoja. Dovolil bi si z ozirom na potrebo medsebojnega zbliževanja opozoriti n. pr. na dra-

me iz slovenskega kmečkega življenja, ki jih je napisal najboljši sedanji slovenski ljudski pisatelj Finžgar. Zaloigre kakor »Razvaline življenja«, »Veriga«, »Divji lovec« bi imele bržkone po vsej državi uspeh tudi s stališča gledališke blagajne. Država podpira gledališča zaradi njih velikega kulturnega in narodnega pomena, zato pa je prav, da kritično gleda na seznam iger za gledališko dobo posameznih gledališč, vkolikor služi narodnim potrebam. Gospod minister, če gledališča v Belgradu, Zagrebu, Sarajevu in drugod sama ne pridejo na to, da obstoji tudi slovenska drama, prosim, bodite tako prijazni in povejte to vi merodajnim činiteljem!

Ministrski predsednik slavi dr. Korošca

Poslanec opozicije Tujanjanin se je v svojem govoru v narodni skupščini obregnil tudi od voditelja slovenskega naroda dr. Korošca. Takoj je v njegovo obrambo povzel besedo ministrski predsednik Dr. Čiča Cvetkovič, ki je izvajal sledeče:

»Gospodje poslanci! Jaz sem osebno sodeloval z dr. Korošcem že iz davnih časov, še tedaj, ko sem bil dijak. Ze tedaj sem ga spoznal, ko se je delal ženevski sporazum, ko se je ustvarjala naša država. Moram reči, da je njegova preteklost iz onih časov sijajna, spomin nanj, na vse njegov delovanje je bil in ostane sijajen. Spominjam se onih trenutkov »Pri ustvarjanju te države je minister dr. Korošec imel vedno vidno in veliko vlogo!«

Ugotoviti moram: od vseh strani se je govorilo, da so bile pretekle volitve svobodne v toliko, da državna oblast kot taka ni napravila nikakega strašnega in velikega pritiska za časa volitev. Vsekakor je bilo zlorabljanje oblasti; to priznam. Toda, da ni bilo težkih trenutkov, da ni bilo spopadov v onem vulkanskem ozemlju, kjer bi moglo priti do spopadov, to vemo in moramo se zahvaliti razumnemu postopku in dobrim živcem tedanjega notranjega ministra dr. Korošca.

Imel sem priložnost, da sem v teh trenutkih sodeloval z njim. Odkrito priznam to, kar je resnica: V teh trenutkih je bil dr. Korošec tisti, ki je ohranil ravnotežje, ki je preprečeval vse trenutke uporabe orožja, oborožene spopade, ki je storil vse, da se ne bi ustvarilo po volitvah ozračje, ki bi nas še bolj oddaljilo in ustvarilo še večji prepad. Dr. Korošec je bil tisti, ki je preprečeval ter se trudil, da do teh spopadov ni prišlo. (Navdušeni vzkliki in burno odobravanje.)

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

o 70-letnico rojstva je praznoval zaslužni zagrebški kanonik gosp. Janko Barle. Na mnoga leta!

o Dva nova ravnatelja. S kraljevim ukazom sta postavljena: Ivan Prijatelj, dosedanjí ravnatelj nižje gimnazije v Mariboru, za ravnatelja učiteljišča v Ljubljani; dosedanji profesor na klasični gimnaziji v Mariboru dr. Adolf Pečovnik pa je postavljen za ravnatelja III. realne gimnazije v Ljubljani.

o 75 letnico je dopolnil star naročnik »Domoljubca« Stefanov oče iz Smarjetne gore. Vzornemu možu kličemo: Na mnoga leta!

DOMAČE NOVICE

d Zagrebški nadškof dr. Štepinac je izjavil o izvolitvi papeža Pija XII. naslednje: »Bom silno kratek. V izvolitvi papeža Pija XII. se vidi očitno prst božji. Izvolitev res ni mogla biti bolj srečna. Zahvaljujemo se Bogu iz dna srca. To je vse, kar moremo reči in mislim, da je to dosti.«

d Poštnemu ravnateljstvu v Ljubljani. V zadnjem času dobivajo v Zalogu in Kašlju pri Ljubljani pošto samo vsak drugi dan, čeprav je Zalog postaja ob glavni železniški progi. Iz Zaloga v Ljubljano »rajžac« sedaj pismo dva do tri dni, čeprav je samo 10 km razdalje. Le tako naprej!

d Dva meseca že niso debili duhovniki tistega skromnega, da ne rečemo sramotno nizkega državnega prispevka. Kdor je to zakrivil, spsda v disciplinsko preiskavo.

d Nekaj številčnik iz jugoslovanskega šolstva. Letos je v naši državi vsega skupaj 8727 ljudskih šol s 25.754 oddelki in 426 otroških vrtcev z 582 oddelki. Otrok je v tem času v ljudskih šolah 1.473.790, v vrtcih pa 29.374. Učitelj je skupaj s kateheti na ljudskih šolah 31.598 (17.307 moških in 14.286 žensk.) — Meščanskih šol je v državi 235, izmed katerih so 204 državne. Učencev v teh šolah je 44.000. Največ mešč. šol je v dravski in savski banovini, v vsaki namreč po 50. Najmanj pa jih je v moravski banovini, kjer jih je 5. V vardarski banovini jih je 11, v vrbaski in zetski jih je po 17. Največ učencev imajo meščanske šole v savski banovini, kjer jih je 10.580, v dravski jih je 10.400, v donavski 8900, najmanj jih je v moravski banovini, kjer jih je 640 hodi v meščanske šole.

d Lep Prosvetni dom grade v Poljanah nad Škofjo Loko.

d Zanimiva zgodba pravoslavnega meniha. Po 22 letih se je vrnil obiskat svojo ženo in otroke pravoslavni menih Miloje Ristanović iz Rakove pri Čačku. Miloje je bil iz bogate hiše in se je kmalu tudi bogato poročil. Ko je prišla vojna, je moral potem z drugimi svojimi rojaki vred skozi Albanijo do morja. Prepeljan je bil na otok Vid, kjer pa je večino srbskih izgancev pomorila kužna bolezen. Tudi njega bi vrgli v morje, ker je ležal negibno, med mrtveci, ki jih je bilo

toliko, da jih niso mogli sproti pokopavati, temveč so jih kar metali v morje. Negiben zaradi izmučenosti se je spomnil na Boga, nakar je mogel zmigniti z roko in s tem dati sanitejem znak, da je živ. Takoj, ko je ozdravel, je šel naravnost v samostan na sveto goro Atos, ker se mu je zdelo, da mora vse svoje življenje posvetiti Bogu, ki mu je rešil življenje. 22 let je prebil v samostanu in se šele pred nekaj dnevi vrnil v rojstni kraj obiskat zapuščeno ženo in otroke. Nastanil se je v bližnjem samostanu Studenci, a takoj zbolel in umrl.

d Za veliko noč bo treba naši mladini novo obleko. Čisto po ceni blagove boste dobili pri znani tverčki Goričar — Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

d Sprejem mladeničev v Pehotno podčastniško šolo v Belgradu in Zagrebu in v Vojnopodkovsko šolo v Belgradu in starosti od 18 do 21 let. Vsa tozadevna pojasnila dobite ustmeno ali pismeno v Konces. pisarni Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za pismeni odgovor priložiti kolek ali znamke za 6 dinarjev.

d Sleparija z vložno knjižico. Te dni so prišli v nekem mariborskem denarnem zavodu na sled veliki slepariji, ki jo preiskuje sedaj policija. Neki mariborski obrtnik je prišel z vložno knjižico, ki se je glasila na 15.010 din. Ko pa so pogledali odplačila, so ugotovili, da znaša vloga v resnici samo 10 dinarjev. Knjižica se je prvotno glasila na 500 din. Lastnik je potem dvignil 490 din, nato pa je knjižico prišla v druge roke. Nekdo je potem naredil iz 500 din 15.500 din, nato pa je odpisal 490 din, tako da se je glasila končna vsota 15.010 din. To knjižico je dobil potem navedeni obrtnik v zastavo za posojilo 6000 din. Ko pa je hotel dvigniti denar, se je ugotovila sleparija. Policija je baje storilcu že na sledi.

d Škandal za škandalom. Belgrajska policija je zasledila te goljufije tudi v društvu profesionalnih kavarniških muzikantov in pevačic, kjer so trije odborniki skozi dve leti prisvajali vse dohodke društva in niso pustili v blagajni niti počenega vinarja. Oborniki so bili izključno cigani, kajti največ muzikantov je v prestolnici ciganov. Društvo si je nabralo kakih 50.000 din, ki bi se morali zbirati v sklad za podpiranje brezposelnih pevačic in muzikantov. Oborniki cigani niso

vodili prav nobenih poslovnih knjig, kar je z ozirom na plemensko poreklo odbornikov pač lahko razumljivo.

d Največja domača trgovski hiša v Jugoslaviji, Stermečki — Celje, je izdala 57. številko svojega cenika za pomlad 1939. — Stermečkijev »Cenik« je med najboljšimi, redko izhajajočimi ceniki v Evropi, tako glede uredbe, ki je res strokovnjaška, kakor glede oblike. Saj pa tudi za izdelavo svojega »cenika« tvrdka Stermečki najame za risanje modnih in drugih slik najboljšje domače in inozemske umetnike specialiste. Po številu izvodov presega »Cenik« vse druge tiskovine: izide namreč v 140.000 izvodih, za kar se porabi 4 vagone papirja. Cenik je tudi za vsakogar zelo koristen, ker imate v njem točen pregled vseh mogočih potrebščin, tudi do najmanjše podrobnosti.

d Velik tihotapski dogodek je prišel na dan v Belgradu. Pod vodstvom Perzija E. Cipruta je večja družba tihotapcev na debelo tihotapila iz naše države devize in valute. Tuje valute so kupovali tihotapci za vsako ceno. Plačevali so tudi po 350 in več din za angleški funt. Policija je zaplenila 40 milijonov čekov in valut. Predlog nekih posredovalcev iz Pariza, da bi se tihotapci proti kavciji izpustili na svobodo, je bil odklonjen.

d Blago za ženske pomladanske kostume in obleke dobite najlepše pri Goričar — Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

d Obvezno cepitev psov, ki jih je v Zagrebu 5000, je odredil zagrebški veterinarski urad, ker se ponavljajo vedno novi primeri pasje stekline.

d S pestom je ozdravil želodčno rano. Rus Nazarenko iz Čuprije, ki je z 41 dnevnim postom zdravil svojo želodčno bolezen po receptih nekega ruskega zdravnika, se

d Prašičji veletrgovci tekmujejo z mesarji naprej. Na ljubljanskem živilskem trgu je bilo ono soboto spet od sile živo. Slanina, parklji, glava, meso — vse to je bilo naprodaj po 12 din za kg. Iz vseh mestnih delov so hitele gospodinje kakor na kakšno zborovanje. Če same niso utegnile od doma, so poslale svoje znanke. Tudi možje so priskočili na pomoč. S torbicami, cekarji, z lonci in skledami in z vsem podobnim (da se je le dalo kaj spraviti noter) so hitele goste trume k stojnici, kjer je vse tako poceni. Od treh strani se je dvignil metez in naval na Lavtižarjevo stojnico. Ta dan so gotovo spet mnogo prodali iznajdljivi trgovci. — Ali ne bi bilo lepo, če bi zdaj, ko ti trgovci toliko prodajo in tudi zaslužijo, podarili nekaj mesa in slanine tudi najrevnejšim ljubljanskim

Maribor dobi veliko skladišče za sadje

Dne 27. februarja je bil v Mariboru sestanek zadrudnih činiteljev in raznih gospodarstvenikov. Tja so prišli zastopniki banske uprave, navzoč je bil tudi minister Snój. Na sestanku so razmotrivali vprašanje ustanovitve splošne sadjarske zadruga za področje vse bivše Spodnje Štajerske. Ta zadruga bi potem v Mariboru sezidala velikansko skladišče za sadje. Skladišče ne bi bilo na razpolago samo zadrugam, temveč tudi sadnim trgovcem, da bi lahko v njem prezimila najboljša štajerska jabolka ter bi jih potem šele v pomladi vrgli na inozemska in tuzemska tržišča, ko se dosega veliko ugodnejše cene

kakor na jesen. Na sestanku je bila zelo živahna razprava. Kakor izgleda, se bo v Mariboru osnovala velika močna organizacija za naše sadjarje v svrhu samoprodaje sadja in zidave skladišča. Ta ustanova ne bo naperjena proti sadnim trgovcem, pač pa bo sadno trgovino samo pospeševala, ker bo vsem uvedla v trgovino najmodernejše načine sortiranja in pakiranja sadja, kakor jih izvaja Amerika in druge napredne sadjarske države, ki prav s temi pripomočki dosegajo boljše cene na inozemskih tržiščih, kakor naša kakovostno veliko boljše jabolka.

VINA dolenska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri **CENTRALNI VINARNI** v Ljubljani.

mešanom. ki se hranijo v kuhinji v stari cukrarni? Njihova dobrotljivost bi bila vse-kakor zelo dobrodošla!

počuti sedaj že skoraj popolnoma zdravega. Vseh 41 dni ni pojedel nobene tečne hrane razen vsak dan skodelico čaja. Imel je namreč v želodcu nevaren čir, ki se ga zdravniki niso upali operirati. Poskusil je poslednje sredstvo, namreč post. Po 41. dnevu je spet začel v malih okrokih jemati hrano in pravi, da ne čuti sedaj nobenih bolečin v želodcu več. Prepričan je, da je s tem ugonobil tudi pogubonosni čir.

d Korajžna žena. Na junaški način se je odkrivala v Bukovici pri Mariboru dveh nevarnih razbojnikov žena lovskega čuvaja St. Horvata. Horvat je pred nekaj dnevi prodal vole, za katere je dobil več tisočakov. O tem se je v sosesčini razvedelo, pa sta sklenila dva nepridiprava, da ga oropata. Ko sta zvedela, da je moral Horvat po opravih v sosednjo faro, sta se pojavila na njegovem domu, oba z našemljenim obrazom, da bi ju ne bil nihče spoznal. Res sta našla Horvato ženo samo doma ter zahtevala, da jima izroči denar in možovo obleko. Grozila sta ji s smrtjo, če ju ne uboga. Žena, na katero sta rokovanja naletela zunaj hiše, ko je nalivala pri studencu škač z vodo, je bila na videz takoj pri volji, da jima izroči denar. Prošila ju je, naj malo počakata, da stopi v hišo ter prinese, kar zahtevata. V sobi pa je anela s stene nabito možovo puško ter je iz veže ustrelila proti roparjema. Enega je zadela v ramo ter ga močno ranila, vendar je imel še toliko moči, da je lahko s svojim tovarišem pobegnil.

d Pri saptju ali pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

d Pri treh in pol letih že cele dekle. Na okrajno glavarstvo v Šibeniku je pripeljal kmet Mate Mačukat iz Vodice svoje hčerko Zorko staro tri leta in pol, ki je že pravo dekle. Tehta 45 kg in je čudovito razvita. Ker je Mačukat siromašen človek, bi rad pomagal Zorki in ostalim članom svoje družine. Zato je prošil za dovoljenje, da bi smel Zorko kazati okrog po svetu kot redkost. Mala Zorka je tudi umsko bolj razvita kakor ostali otroci v teh letih.

d 10.000 din je darovala Sirotišču svetega Josipa v Skoplju Ljudska posojilnica v Ljubljani v počastitev spomina pok. škofa dr. Janeza Gnidoveca.

d Gasilski kongres v Ljubljani bo od 13. do 15. avgusta 1939.

d Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčnega kamna in zlatence urejuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda prebavo in pospejuje izpraznjenje črev. Kliniške izkušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče »Franz-Josefova« voda pomešana z nekoliko vroče vode.

Opt. reg. B. br. 80474/38.

d Društvo Krščanska šola na Vienu je priredilo vrsto vzgojnih predavanj za starše. Prvo predavanje imel šolski upravitelj Pero Horn v družinski vzgoji v predšolski dobi. Takoj naslednji večer je predaval gimnazijski ravnatelj dr. Karel Capuder. Obdelal je »Pogled na našo srednjo šolo«. Sledila so sledeča predavanja: Otrokov šolsko delo in starši (Krista Hafner); Zdravstvo šolskih otrok (dr. Matej Justin); Krščanski vzgoji

Pranje je postalo cenejše!

Sedaj pač lahko vsaka gospodinja pere s Persilom in Henkom ter tako izkoristi vse prednosti, ki jih nudita oba pralna pripomočka. Po danih navodilih, našiskanih na vsakem zavilku, dosežete brez mučnega miljenja perilo belo kot sneg. (Nobenega drgnjenja več).

Persil in Henko

jamčita za presenetljiv uspeh!

nevarni čimtelji posebno za srednjo šolo (dr. Vilko Fajdiga). Le tako naprej brez neverse in versko mlačne cokolje!

IZ DOMAČE POLITIKE

p Papečeva zahvala knezu - namestniku Pavlu. Po izvolitvi Nj. Sv. kardinala Pacelija za papeža je poslal Nj. kr. Vis. knez-namestnik tole brzjavko: Nj. Svetosti papežu Piju XII., Vatikan. — Prosim Vašo Svetost, da izvoli sprejeti ob izvolitvi za nosilca najvišje in svete funkcije poglavarja vesoljne katoliške Cerkve, moje najtoplejše

čestitke in moje najiskrenejše želje za osebno srečo Vaše Svetosti in za napredek velike katoliške Cerkve. — Pavle. — Na to brzjavko je Nj. kr. Vis. namestnik dobil tale odgovor: Nj. kr. Vis. knezu-namestniku — Belgrad. — Pristržno se zahvaljujem Vašemu kr. Visočanstvu za čestitko in želje ter pošiljam svoje želje za napredek plemenitega jugoslovanskega naroda. — Pij XII.

p Za predsednika kluba poslancev JRZ je bil izvoljen minister brez listnice Vojko Cvrkič, za podpredsednika dr. V. Miletič, J. Gavran - Kapetanovič, Fr. Gabrovšek, J. Georgijević in T. Vasič, za tajnika je bil od

Zbor slovenskih bojnikov

(Iz bojevnških krogov.)

Ono nedeljo so se zbrali bojnikov v Ljubljani k rednemu občnemu zboru. Tajniško poročilo je podal namesto odstopivšega tajnika I. podpredsednik Zveze Rudolf Wagner. Iz njegovega poročila posnemamo veliko delo, ki ga je opravila Zveza v preteklem letu v prid in korist svojim članom na gospodarskem in socialnem poprišču. G. Wagner je dalje poročal o glasilu Zveze »Oj Dobrodoče«, o izletih, ki jih je priredila Zveza lansko leto na italijanska bojišča, ter o sodelovanju z drugimi bojevnškimi organizacijami. Sledilo je poročilo blagajnika Ivana Gajška in gospodarja Ivana Bizovičarja. Po poročilih se je razvila precej živahna in tehtna razprava, ki je pokazala veliko zanimanje bojnikov za osrednjo ustanovo. Po poročilih nadzornega odbora je občni zbor izrekel odboru razrešnico. I. podpredsednik Wagner je nato govoril o načrtu dela za leto 1939. Iz njegovega poročila posnemamo, da namerava organizacija tudi letos prirediti velik tabor na Brezjah in več krajevnih zborovanj. Po raznih krajih bo še priredila skioptična predavanja o grozotah vojne, nudila bo svojim članom pomoč v socialnih, vojaških, pravnih in gospodarskih vprašanjih ter bo priredila mirovno akademijo na obletnico konca vojne. Nadaljevalo se bo pa tudi z deli na Brezjah, kolikor bodo gromna sredstva na razpolago. V načrtu ima Zveza tudi prirejanje več izletov, da s tem pokaže smisel za medsebojno tovarštvo in

pokaže udeležencem predvsem kraje, kjer so med svetovno vojno trpeli tudi slovenski vojaki. Po izčrpnem poročilu g. Wagnerja je podal g. Gajšek proračun za leto 1939, nakar je občni zbor sklenil, da znaša za tekoče leto članarina po 3 din na leto od vsakega člana, podpornina le 10 din, ustanovna pa 100 din na leto. Sledilo je poročilo o spremembi pravil, ker so nekatere skupine izrazile željo, naj bi se pravila Zveze v nekaterih točkah zboljšala. Po izčrpnem razpravi je bila predlagana sprememba pravil z nekaterimi dodatki sprejeta.

Pri volitvah je bil za predsednika zopet izvoljen delavni dosedanj predsednik tovariš Mirko Ratej iz Trbovelj, v odbor pa mnogi člani, zlasti s podeželja. V novem odboru je tudi mnogo bivših vojakov, ki so šele v Jugoslaviji odslužili svoj kaderni rok. S tem je Zveza pokazala stremeljeje, da zbira v svojo sredo tudi že mlajše člane. Saj je tudi namen Zveze, da pritegne k sodelovanju bivše kadrovec, ker je le tako obstoj Zveze zagotovljen. Ko so bili sprejeti nekateri važni predlogi skupin, je predsednik Ratej zaključil zborovanje. Občni zbor zveze je ponovno pokazal veliko tovarštvo in povezanost, ki družil bivše bojnikov v skupno četo za dosego Zvezinih ciljev, ki so: pomoč bližnjemu, vzbujanje tovarštva in zgraditev velikega dokaza slovenskega trpljenja v svetovni vojni — spomenika na Brezjah.

Slovencev izvoljen tudi M. Kranjc, za odbor-
nike pa so bili izvoljeni od Slovencev: Fran-
č Zebot, dr. Albin Smajd in Rudolf Smorsu.

p Pravosodni minister dr. Ružič je od-
potoval v Rim kot predstavnik naše države
pri kronanju papala Pija XII.

p 20 hrvatskih političnih kaznjencev, ki
so sedeli že po več let v kaznilnici v Lepo-
glavi, je bilo pred dvema dnevnoma izpuščen-
ih pogojno na svobodo. Vsi kaznjenci so
prišli v Zagreb v kaznjenskih oblekah, se
dali slikati, nato pa so odšli na grob pok.
St. Radka ter na grobove ostalih junških
bratov. Potem jih je sprejel dr. Vi. Maček,
kateromu so kaznjenci izročili dve školnici
za cigarete, kateri so izdelali v vaporu. Vsem
dvajsetim je dala za dovolj iz Lepoglave do
Zagreba avtomobile na razpologo HSS.

p Hrvati sagovarjajo samoupravo. Hrv-
vaski Dnevnik piše: Hrvatsko vprašanje
se ne da rešiti s nobeno dekoncentracijo
uprave, niti s uvedbo samouprav, ker je to
naravno vprašanje. Vendar to ne pomeni,
da ni bilo Hrvati nasprotniki samouprav.
Naraba, mi smo njihovi največji zagovorniki.
Prepeklani smo, da ni prave svobode brez
samouprave, ker je bistvena zahteva demo-
kracije. Ko se najljubša in svobodna Hrvat-
ska, se ne bojujejo za kak nagrodni cen-
tralizem. Tudi naše vasi ne morejo dobiti večje
samouprave. Skladljivo je vsakelej centrali-
zom, nahi to nagrodni ali boljšavski.

p Kake inšpekcije bi bile treba prece-
leži, kakaj ni malo med njimi izgubljenih
ljudi, ki si vse upajo, lepravi so samo pošlje
naše države. Eder med njimi je tudi neki
Vinogradov iz Belgrad. Vinogradov je dal
iskati več sto tisoč malih znamk, katere je
potem razpošiljal po državi. Vse dobošek se
je stal na njegovo ime in se je razdelil
tako da je dobil na stari državljan, državljan
držav, a ostale potovne je pobasal spet za
za knjige svetjskih stroškov. Posel je bil

dobro. Pri prvi izdaji znamk je prišlo do že-
kovnem računu okrog 650.000 din. od česar
je dobilo društvo komaj 153.000 din, vse
ostalo pa je spravil Vinogradov v lastni žep.
Ugodnim danam se pri tem ni nič sumljivo
zdelo, da jim je Vinogradov govoril in jih
prepričeval o 50% rešitji. Takoj nato je iz-
dal drugo serijo teh znamk, na katerih so
bile naslikane po ena slepa Srbkinja, slepa
Hrvatka in slepa Slovenka, vsaka v svoji
narodni noši. Tudi te znamke so šle sijajno
v denar. Vinogradov je po čekovnih računih
za obe zbirki izkazal skoraj milijon in pol
dinarjev dohodkov, od česar je dobilo dru-
štvo dobrih 300.000 din. Šele na brezimne
prijava je začela zadevo raziskovati policija,
nakar je sleparija prišla na dan. Pokazalo
pa se je, da je Rus prejel mnogo denarja
tudi osebno in da teh zneskov ni nikdar vpi-
soval v poslovne knjige, ki jih je vodil kar
sam, lepravi bi jih po dogovoru s društvom
morala voditi ona izmed društvenih odbornic.

Š Belški so povsod. Tato je neobhodno
potrebno, da se pazi na urejeno prebavo.
Zdravniki priporočajo Darmol odraslim in
otrokam. Tudi pri večkratni uporabi ne na-
stopa navada. Uporabljaše pri zaprtju do-
bo odvajalne sredstvo Darmol. Dobi se v
vseh lekarnah. Reg. 23.801.37.

p Kvea papirave kritike, vseh kritik — ni
spoznavna. Poslovna preiskava o krovah do-
godkih v Sibinju pri Slavovskem Brodu, kjer
je leta 1933 prišlo do spopada med kmeti in
oročniki in je 15 Hrvatov padlo mrtvih, se
je posebno zalela v najkrajšem času. Notra-
ni minister je bil takrat bogljasi Vella Po-
povič. Za vse takratne dogodke so obšli
osumile kot glavnega krivca in krovskata žup-
nika Vilušila Praskila, vendar pa je bil M.
Praskil kasneje pred sodiščem za zahteto drž-
lave oprostjen vsake krivde in kazni. Med
kmeti je osekane prevladovale prepričanje,
da se Hrvatje takrat pašili kot nedolžne in-

Sv. Jožef

Ko je sv. Jožef boječe zaprosil za roko De-
vice Marije, je opazil v njenih očeh skrivno-
sten žar, ki mu je tajinstveno govoril: Ona je
lastnina božja. In tako je postal varuh nje-
nega devištva.

Deviški temin sveti Jožef je na svojo
ramena prezel ogromno breme: biti rednik
samega udorečenega Sina božjega in varuh
njegove brezmadežne Matere. Ni bila to lah-
ka naloga zlasti se, ker so bile njegove ži-
ljenjske razmere zelo skromne. Bil je preprost
rakočelec, ki je z delom svojih rok služil
vsakdanjega kruha Sinu božjemu in njegovi
Materi.

Dasi je dosegel za človeške pojme ne-
pojmljivo last, da mu je bil na zemlji po-
koren sam Sin božji, vendar mu previdnost
božja ni priznala s trdočim življenja. Za
rojstvo Jezusovo je bila sanj trda preiskava,
potem beg v Egipt, izguba mladeniča Jezusa
v Jeruzalemu, vse to mu je povzročilo bridke
ure v njegovi skrbi za Otroka božjega.

Ali nam ni sv. Jožef prejel splošni Ce
nas kudo preiskava življenja, te pod to bi-
ljenja včasih te kar klonemo, ali ni tolažilna
naravi, da nas Bog kljub preiskavnemu ten-
darju rad ima? Ce je ljubljena božjega tako
trde preiskoval, kaj bomo rekli o namih sebi?
Prav v tem nam pripravlja lepše krogo v
vebenih. Kakor je od Boga samega blagoslo-
ljena telena dela, ker je sin božji hotel biti
na prvih rejenec delavca in sin matere-
delavke, tako so tudi telave in bradavici bi-
ljenja, potrošene po previdnosti božji, ki
ni z njimi priznavala niti najprejtem osh-
bam.

tre, a sedaj mislija, da je prišel čas, ko se
lahko stvar ponovno preišče in uglovi, kdo
je bil pravi povzročitelj tega strahovitega
krovproletja. Hrvatje zahtevajo, da se krivde
strogo kaznujejo in se s tem vsaj v neki
mrti do zaščeneje za nedolžno prešlo kri.

p Zaradi pomanjkanja čelazov. Te dni
se je zapravjal pred zagrebškimi sodiščem
odvetnik iz Celja in bivši narodni poslanec
dr. Rudolf Dobovišek zaradi zločina po § 3
in zaradi prestopka po § 5 zakona o malih
državi. Obtožba se je zmanjšala na neke iz-
jave, ki jih je menda izrekel dr. Dobovišek
v Zagrebu. Pri razpravi pa je dr. Dobovišek
odločno zanikal, da bi take izjave sploh da-
jal, odnosno očitane mu besede izrekel. Nato
je sodišče dr. Doboviška oprostilo krivde in
kazni.

č Braki »Domoljubac«, kadar ste nam-
njeni kupovati moške ali ženske oblike ter
sploh vaše oblačilne potrebščine, ne premil-
ljuje, kam bi šli, ampak se takoj odločite
za naše najbolj solidne trgovine Goritar —
Ljubljana, Sv. Petra cesta 29, kjer boste naj-
boljše postreženi.

p Se ena s hrvatskem vprašanju. Dr. S.
Driljevič, črnogorski federalist, je tudi obir-
no govoril o hrvatskem vprašanju ter po-
udaril zlasti naslednje misli: Hrvatsko vpra-
šanje je vprašanje, na kakšno snižde se bo
postavil hrvatski narod: ali je mnenja, da je
njegov obstoj boljše zagaroben v svoji lastni
državi ali v skupnosti z drugimi Jugoslavnici.
Če se hrvatski narod postavi na drugo sta-
lišče, potem je hrvatsko vprašanje vpraša-

Kako sem bral 9. številko „Domoljuba“

Naj vesni, da je to tista številka, v kateri
se bil našel vsi tisti srečni ljudje, ki so
po srečanju proučili take in take nagradu.

Smote verjeti, da sem hotel to vol z nek-
vode radovednosti. Konecili se ne vesni, da
je med nami ostalo mnogo ljudi, ki se radi
ponašajo s svoje osebnosti. Kater hitro
je »Domoljub« razpisal svoje nagrade, so ti
ljudje se veselili, da ne bo nič srečanja. »Te
je že vse naprej naprejena,« so pridigali vsom,
ki se hotel je preveče poslušati. »Vse bo v
moči ostati, mi domo je same slino poži-
vali in vsi se bova.« Z vse radovednosti
som listu med vesitami, tako se bo to ose-
bnosti obostu. Takaj som videl, da se ti
ljudje mitali prouči slimo. Zato se se na po
srečanju kar tope petalimili in niso hoteli nič
vedeti, tako se je s svoje osebnosti poh-
mil. ...

Vse bodo »Stajenšču« pobasili, kater je
že nasoda,« so spet drugi hoteli vedeti in se
šarav pokazati to na vse niti trda. Vesta, se
se taki, pri katerih se som naha prouči tam
na nasoda hta, do kje se pačuje kuje in
vesi. Vsi kuje, katerih pa se pačuje, so po
to tam na Stajenšču.

»Te je vse namenjono je za ljubitelje,«
je govoril tritima glava. Ta glava, ki hode
vse vedeti in vse sami vidati in si domišlja

da ima glavo veske kater tudi politično pre-
vilo zasakano, se s ljubeštri nikakor ne
more spopastiti. Ne grede ji v račun. Faj-
mošar je je same vir vsaga bogustva, vir
gubeljšvosti, noer pa ni vedel in videti,
koliko sironikov, potrebnih in nepotrebnih
trta vsak dan na župnikova vrata. Eder to
rad hotel najtri, drugi kosilo, tretji berati
za spago, za klofut, za par čevljev, za nogi-
vost, za kate pomosne hlače, za stave sukno,
za spodnje hlače, za za za ... Ke bi človek z
votom stupaj vzeti, pa bi mu se pod rokami
zmanjšovalo, že bi imel tovarna, pa bi mu
ostali same za sironika, potem bi se šo
in vendar sem bil vesel, ko sem med oče-
benimi bral same troje duhovniških imen:
enega, ki je župnik, eden šole bo, eden je pa
v mestu: hali in menda nima podeljenja po
tem, da bi kdaj postil župnik. In se enkrat
som bil vesel, ker se je prerokovanje take te-
meljite pomerščilo.

Z zadovoljstvom som pa bral, da se šo
nagrade se prouči tope krifem po dedeli. Ško-
raj vsaka župnja je bila nekaj malega delo-
na. Le mimo nekaterih je šu sredi mimo in
se jim ni niti nasmehnila, kaj šole, da bi jih
bila z žepin obdom pogledala. Tam kjer smo
bili sedaj tole malo prizadeti: kakajmo, da
vzromom nam se bodo rajšesnila, nam miške
vzromu kater naja sijate. ...

Veličastno zborovanje KZ v Celju

720 zastopnikov krajevnih organizacij je prisostvovalo 3. rednemu občnemu zboru slovenske Kmečke zveze

V nedeljo 5. marca je imela Kmečka zveza svoj redni občni zbor v Celju. Dvorana Ljudske posojilnice je bila nabito polna zastopnikov krajevnih kmečkih zvez, ki so prišli poslušati poročilo glavnega odbora o delu v pretekli poslovni dobi in povedati svoje predloge za delo v bodoče.

Zborovanje je vodil agilni načelnik in narodni poslanec g. Brodar Janez. Ob 10.30 je prišel v dvorano v spremstvu g. bana dr. Natlačena in okr. načelnika dr. Zobca burno pozdravljen od zborovalcev veliki prijatelj Kmečke zveze in voditelj slovenskega naroda dr. Anton Korošec. Takoj po njegovem prihodu je godba zaigrala himno Kmečke zveze, nakar je načelnik g. Brodar otvoril občni zbor, pozdravil zelo prisrčno g. dr. Korošca, ki je pokazal tolikšno zanimanje za delo Kmečke zveze, da se je osebno udeležil njenega zborovanja, nato pa bana dr. Marka Natlačena, okrajnega načelnika dr. Zobca in vse zastopnike prijateljskih organizacij in ustanov. Prečital je nato pozdravno pismo ministra dr. Kreka, izročil pa je pozdravno zborovalcem tudi v imenu ministra Snoja in kluba slovenskih poslancev. Ob velikem navdušenju je nato prečital pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviču, kmetijske-mu ministru inž. Nikoli Bešliču, gradbenemu ministru dr. Kreku, ministru dr. Snoju in slovenskima škofoma dr. Gregoriju Rožmanu in dr. Ivanu Tomičiču.

Po teh uvodnih besedah in pozdravih je sprejeto govoril dr. Anton Korošec, od vseh burno pozdravljen. Njegov govor je v celoti princel »Domoljub« in v zadnji številki.

Za njim je pozdravil zborovanje g. ban dr. M. Natlačen. Čestljal je Kmečki zvezi za tako uspešno delo in obljubil vsaj moralno in materialno pomoč. Izrazil je željo, da bi Kmečka zveza s svojim delom služila državi, narodu in avojemu kmečkemu stanu.

Zborovanje je pozdravil še zastopnik Zveze združenih delavcev g. Pirih, zastopnik Zadrudne zveze g. prof. Cestnik in zastopnik Kmetijske zbornice tajnik g. dr. Perger.

Sledil je nato načelni govor predsednika g. Brodarja, nakar je tajnik Kmečke zveze g. Finec podal zelo izčrpno predsedstveno poročilo, obsegujoče organizacijsko, notranje in zunanje delo. Iz njegovega poročila posnemamo, da se je Kmečka zveza v zadnji dobi zopet močno razvila tako po številu svojih edinic, članstvu in notranji povezanosti z organizacijo. Danes šteje Kmečka zveza že 295 krajevnih organizacij, 95 mladinskih odskov in ima mnogo nar. 70.000 članov. V preteklem letu je priradilo na kmet-zadrudnih tečajev, katerih se je udeležilo okoli 8000 članov, od kmetijske tečaje in tečaje za voditelje mladinskih odskov. Poleg tega je imela v poletnih mesecih

veliko taborov in zborovanj, katerih krona je bil tabor na Brezjah. Kmečka zveza je zasledovala vsa vprašanja, ki zadevajo kmečki stan, posredovala je za spremembo uredbe o izmenjavi platišč, uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov, uredbo o cestnih fondih, lovškega zakona itd., študirala je kmečko socialno zavarovanje, ureditev blagovnega združenstva, pomagala svojim članom pri nabavi živil, umetnih gnojil itd. Natančno poročilo je bilo podano tudi o »Oraču«, ki je izhajal v 20.000 izvodih, na podlagi katerega je bil končno sprejet sklep, da bo odtlej izhajal »Orač« mesečno na 16 straneh.

Zelo zanimivo je bilo poročilo vodje MKZ g. Puša. Poudaril je ponovno potrebo te mladinske organizacije in ugotovil, da se je že v tej kratki dobi razvila tako, da šteje sedaj 95 odskov. Podčrtal je zelo uspešno delo, ki ga je Mladinska kmečka zveza izvedla s tekmovanjem in zanimanje, s katerim je kmečka mladina to delo izvrševala in bila potem nagrajena.

V imenu ženske kmečke zveze je poročala gospa Brodarjeva, poudarjajoč nujnost sodelovanja kmečkih žena v okviru Kmečke zveze. Tudi ženski odskoki se bodo začeli v kratkem ustanavljati.

Po vseh poročilih se je razvila kratka debata, nakar je dr. Valenčič podal pregledniško poročilo s predlogom za razrešnico, ki je bila soglasno in s ploskanjem sprejeta.

Sledile so volitve, pri katerih je bil z majhnimi spremembami izvoljen doseganji odbor z gosp. Brodarjem kot načelnikom.

V imenu zadržanega predsednika Kmetijske zbornice g. Steblovnika je podal poročilo o Kmetijski zbornici tajnik g. dr. Perger. Nastel je vprašanja, s katerimi se je bavila Kmetijska zbornica in dejal, da v tako kratkem času ni mogla narediti še toliko, kolikor se je od nje pričakovalo. Nesporno pa je, da je danes po svoji delovitosti prva med zbornicami in ostalih banavinah. Poudaril pa je končno tudi potrebo čim tesnejšega sodelovanja Kmetijske zbornice in Kmečke zveze. Njegov poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem.

G. Munda iz Ormoža je imel krajši referat o blagovnem združenstvu. Poudaril je vlogo tega združenstva v sedanjem gospodarskem sistemu in opozarjal zborovalce da delajo vsak v svojem kraju na to, da se bo čim boljše in čim močnejše razvilo.

Vodstvo je nato predložilo nekaj predlogov, med katerimi je tudi ta, da se vrši letos tabor celokupne Kmečke zveze v Celju pri Sv. Jožefu.

V imenu vseh krajevnih organizacij je končno prečital tajnik Finec resolucijo, katero so vsi sprejeli z navdušenjem in s pripombo, da naj gledajo vsa oblastva in vsi merodajni krogi na to, da se bodo želje in zahteve tudi upštevale. Resolucijo bomo objavili v prihodnji številki našega lista.

nje vseh Jugoslovanov. In ker je hrvaški narod danes na tem stališču, zato je tudi hrvaško vprašanje za vse nas odločilno važno. To je smisel dr. Mačkovih zahtev, da se moramo vrniti na leto 1918, če hočemo dati svoji državi trdne in zanesljive temelje.

NESREČE

Do tal je pogorelo gimnazijsko poslopje v Prilepu. Skoda znaša okrog 1.300.000 dinarjev. Največjo skrb pa povzročata dejstvo, kam bodo namestili šolo, kajti 750 dijakov bo težko pustiti kar brez vsakega pouka.

Po žici čez Dravo. V bližini Dravograda se je pripetil te dni gotovo edinstven način bega iz Nemčije na naše ozemlje. Kakih 6 km od Dravograda proti Libošam je razpeta čez Dravo, ki je tu široka 150 m, žična vrvi, ki je pred leti služila za prevažanje broda čez Dravo. Brod so opustili, vrvi pa je ostala ter veže nemško in našo stran Drave. Po tej vrvi je pobegnil iz Nemčije na

našo stran 23-letni Alojzij Zabukovnik. Splezal je na drog ter se z rokama oprjel vrvi in se začel spuščati po njej preko reke. Preplezal je na ta način skoraj do našega obrežja, nekaj metrov pred koncem vrvi pa je obnemogel ter je padel z žice 8 m globoko. Imel je srečo, da je padel vsega meter proč od vode na droben pesek, vendar pa si je pri padcu zlomil nogo pod kolenom. Vlekel se je potem še kakih 20 m proč od brega, kjer je obležal. Klicati je na pomoč, pa ga je zaslišal najbližji posestnik Ivan Sajevec ter ga spravil k sebi. O tem so bili obveščeni tudi orožniki, ki so odredili, da je bil prepeljan v bolnišnico v Slovenjem Gradcu. Zabukovnik je dejal, da je šel v Nemčijo skrivaj iskat delo, pa ga ni dobil.

N Kolesa so mu prerezala prsni koš. V noči od onega četrtka na petek zjutraj ob 4 se je smrtno ponesrečil Martinšek Fr. sprovodnik brzo-tovornega vlaka Postojna-Ljubljana. Približno ob 4 zjutraj je privozil tovorni vlak na Verd, kjer pa se ne ustavi.

Veliko se govori
vendar so merodajna samo dejstva.
In dejstvo je, da ni Aspirina brez
»Bayer«-jevega križa.
ASPIRIN
TABLETE
Opisno reg. pod št. brojem 32608 od št. št. 6818.

Ker ima proga med Logatcem in Borovnico precejšen padec, je sprevodnik Martinšek zaviral zavore kar pri treh vagonih, pri čemer mu je spodrnilo in je padel pod kolesa, ki so mu prerezala prsni koš. Rajni je iz ugledne železničarske družine iz Kresnic.

n Slinavka in parkljevka se je pojavila ponovno v ljubljanskem okraju v občinah: Vrhnika, Št. Jošt, Horjul in Dobrova. Zato se do preklica za okraj ljubljanski odreja: 1. prepovedano je izdajanje živinskih potnih listov za parkljarje v vseh občinah okraja ljubljanskega; 2. prepovedani so v vsem okr. ljubljanskem živinski sejmi za parkljarje; 3. prepovedano je na ozemlju okraja ljubljanske goniti parkljarje peš po javnih potih, na kar se posebno opozarjajo trgovci z živino, mesarji in živinorejci.

n Ker jih zapirajo, namesto da bi jih pobesili. Po uboju pokojnega lovškega čuvaja Škapina v Sodražici, se je te dni pripetil ponovno podoben, dasi manj nevaren primer v cerkniški občini. 68-letni preužitkar Janez Kranje iz Grabovega je šel v gozd sekati les. Tam ga je počakal neki njegov osebni sovrtačnik, ki je ustrelil proti njemu z očitno namero, da ga ubije. Kranje je sicer občinu, toda ne nevarno ranjen.

n Avto butnil v hlapca. Pred Zdravstvenim domom v Celju je butnil neki celjski avtomobilist v 60-letnega hlapca Vinka Brezovnika iz Lave pri Celju ter mu prebil lobanjo. Nezavestnega Brezovnika so pripeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je revež podlegel poškodbam.

n Derezina ga je podrla. Dne 7. marca se je v bližini Litije na železniški progi pripetila huda nesreča. Skozi mali predor tik pri Kresnicah se je po službenih opravkih vozil po progi s kolesom 45-letni progovni nadzornik Franc Ranko, doma iz Gradca pri Litiji. Nasproti mu je privozila železniška derezina, ki je Ranko ni opazil v predoru, derezina pa ni bila razsvetljena, ker paš nihče ni računal, da se bo derezina v kratkem predoru srečala s kakšnim drugim vozilom. Derezina je Ranka butnila v stran. Ranko je obležal s hudimi poškodbami.

V vsako hišo »Domoljuba«!

„Kmetški“ ali „kmečki“?

Pod značilnim naslovom »Ne sramotite kmeta!« je »Kmetški list« z dne 22. II. 1939 našel vprašanje besede kmečki oz. kmetški. V izredno bojevitim in hudo z boletem zaltem članku, ki kaže, da gre vse, kar je »kmečkoc« pisec zelo na živce, boče dokazati, da beseda »kmečnik« pomeni bliatnje in omalovadevanje kmečkoga ljudstva, beseda »kmetški« pa da je glasnica novega časa, ki predstavlja mejnik med dobo največjega ponižanja in novim časom. Pravi, da morajo slovniki, ki uporabljajo besedo »kmečki« — vedeti, da bodo vsi pošteni ljudje uporabljali besedo »kmetški«, tudi če bi bilo tisočkrat bolj pravilno »kmečki«.

Del Slovencev je zares edinstvenost, ki enake ni pod soncem. Ne pripravajo se, katera ideja je bolj prava in katera pot boljša za našo bodočnost; ne vodijo nabelnih razprav in razmišljanj; pač pa se bijejo za — besede! In sicer takšni čutilci, ki o tem vprašanju ne morejo odločiti. In značilno je, da smo Slovenci razcepjeni ne samo politično, kar je opravičljivo, ne samo kulturno, kar je vsaj umljivo, in ne samo gospodarsko, kar je neopravičljivo in neumljivo, marveč celo v jeziku in v besedah, kar je popolnoma nerazumljivo in bi se komaj dalo drugače imenovati, kakor »slovenska sramota«. Le premislite: ločimo se po tem, ali pišemo jugoslovanski ali jugoslovenski, aliedinjenje ali sedinjenje, ali Beograd ali Belgrad itd., in zdaj še ali kmetški ali kmečki. Vsak mora brezpogojno priznati, da so to slovniki in pravopisna vprašanja, ne pa niti politična, niti stanovska, niti kakšna druga. In da je za vse pametne ljudi čisto razumljivo, da jih morajo edino merodajno reševati priznani slovniki in jezikoslovci, ne pa morda »Kmetški list« ali kdorkoli drug. Kdo je pri nas Slovencev nesporno priznan jezikoslo-

vec, ki je takšna avtoriteta na tem polju, da se mu mora vsak ukloniti? To je dr. Anton Breznik in ob njegovi strani dr. Franc Ramovič. Ta dva ubenjaka sta po našelih, ki jih je odobrila pravopisna komisija Znanstvenega društva v Ljubljani, sestavila »Slovenski pravopis«, kjer pravita (v mali dopolnilni izdaji), da sta slovnisko pravilni obe obliki: kmečki in kmetški.

Da bo pa stvar čisto pojasnjena in ne bo nikomur več dan povod za skrbi v tem oziru, povemo, da je stališče našega slovnika in jezikoslovca dr. Breznika (za to stališče smo vedeli že zdavnaj, preden je izšel članek v »Kmetškem listu«) sledeče: Izraz kmečki je izveden iz kmetiški. Iz zgodovine slovenskega jezika je dokazano (dr. Breznik jo pač pouca do kraja, saj je prebral vse, tudi zelo stare tekste), da se je oblika kmečki splošno rabila že zdavnaj pred kmetški, pa v vsej jezikovni zgodovini ni nikjer sledu o kakšnem zaničevalnem pomenu izraza kmetiški, oz. kmečki. Iz jezikovno-zgodovinskega stališča je tedaj razlaga »Kmetškega lista« povsem samovoljna in ne drži.

S tem je vprašanje besede rešeno za vsakogar, ki noče namenoma cepiti dlake. Velja, da je pravilna oblika »kmečki«, pa tudi »kmetški«. Velja tudi, da beseda »kmečkih ljudi«, ne more biti žaljivka!

V ostalo vsebino članka se ne bomo spuščali; je takšna, da je ni mogel pisati kulturni človek. Le to še povemo: »Kmetški« ljudje so spravili slovenskega kmeta na rob propada in ga skoraj uničili. To je znana stvar. Slovenska »kmečka« skupnost ga sedaj rešuje in mu bo — o tem smo prepričani — pripomogla do boljnih časov. S to ugotovitvijo je za nas tudi te črkarske pravde konec.

Solska ladja

s 70 častniki izginila v divjih vodah

Pred trinajstimi meseci, 8. febr. 1938 je z Sidneyja v Avstraliji odplula šolska jadrnica nemške trgovske mornarice »Admiral Karpffanger«, ki je nameravala pluti okrog Južne Amerike v Hamburg. Na krovu je bilo 70 kadetov iz mornariške akademije v Bremenu. Pri odhodu iz Sydneyja je jadrnico pozdravljala velika množica ljudi in ji sledila z očmi, dokler ni izginila na obzorju. Od tedaj ni nemške šolske ladje videl nihče več, nihče ni več dobil od nje glasu.

Cez nekaj tednov so se nemške pomorske oblasti začele vznemirjati in so alarmirale vse pomorske postaje v Tihem morju in ob obalah Južne Amerike. Argentinska vlada je nato poslala svojo oceansko ladjo »Bahia Blanca«, ki je v nekaj mesecih podrobna raziskala vso južno argentinsko obalo do rta Horna in vse otoke na južnem koncu Ameri-

ke. Najti niso mogli niti najmanjšega sledu. Od nikoder tudi ni bilo sporočila, da bi bila kaka brezična postaja ali kaka ladja ujela tudi najmanjšo vest s pogrešane šolske ladje.

Ker ni iskanje prineslo nobenega uspeha, so se v Nemčiji sprijaznili z misljo, da se je ladja potopila, in sicer najbrž kje v viharnih predelih okoli rta Horna. Mislili pa so le, da je morda naselja v kakem skritelem zalivu in da mornarji ter gojenci še vedno čakajo na rešitev.

Ko je poteklo skoraj leto dni, so opustili iskanje. Južno morje je obogatelo za novo in strašno skrivnost.

Pred nekaj tedni je argentinska križarka »Patagonijac« priplula v zaliv Auirre na Ognjeni zemlji. Mornarji so se izkrcali in brskali po obali. Nekdo med njimi je nenadno zapazil med kamenjem zguljen belorodeč kobar. Mornarji so ga izgrebli, ga očistili in pregledali. Na njem so našli napis »Admiral Karpffanger«.

Rešilni pas so takoj poslali v Buenos Aires, od tam pa v Nemčijo. Čez leto dni je bila s tem potrjena žalostna resnica, da je ponesna nemška ladja s 70 mladimi častniki in z vso posadko izginila v divjih vodah ob Ognjeni zemlji.

Dober okus

Je posebna prednost odvajalnega sredstva DERMOL. Vrhu tega deluje milo in brez bolečin. Zato uživajo odrasli in otroci radi DERMOL.

DERMOL

VII. romanje Slovencev v Rim

V letošnjem letu bo priredila Prosvetna zveza v Ljubljani veliko romanje v Rim. Namen tega romanja je pokloniti se novemu svetu Očetu in ga prositi, da prišteje škola Antona Martina Šlomška k blaženim.

Odhod iz Ljubljane bo 22. maja ob 5 popoldne in prihod v Firenzo 23. maja zjutraj ob 5. Duhovnikom bo dana možnost, da opravijo sveto mašo v cerkvi Maria Novella. Ostali pa gredo k zajtrku v kolodvorsko restavracijo. Glavne zanimivosti mesta si bodo ogledali ob 8 z avtobusi. Po kosilu je odhod v Rim, kamor dosepejo romarji ob 6 zvečer. Nato se bo večina nastanila v zavodu sv. Marte, kjer bo preskrbljeno za prehrano in stanovanje.

24. maja: zjutraj ob 8 služba božja v cerkvi sv. Petra, nato ogled iste cerkve. Popoldne z avtobusi na Forum Mussolini, kjer bodo izletniki imeli priliko videti najmoderneje športne naprave.

25. maja: Popoldne ogled vatikanskega muzeja, popoldne slovesna avdijenca pri sv. očetu.

26. maja: Z avtobusi do cerkve Maria Maggiore, dalje do najstarejše cerkve sv. Janca v Lateranu, popoldne ogled starega Rima, Kapitola in Piazza Venezia.

27. maja: Skupna služba božja v Domitilnih katakombah, nato obisk cerkve sv. Pavla zunaj zidov, popoldne pa je prosto za izlete: a) Tivoli, b) Ostia, c) Frascati. Kdor pa bi želel iti v Neapelj, mora to prej sporočiti, da ga bomo dodelili skupini, ki bo priredila izlet v Neapelj.

28. maja bo v cerkvi sv. Petra slovesna služba božja in sicer ob 9. Popoldne odhod romarjev na grob sv. Cirila, kjer se bodo poklonili slovenskemu svetniku. — Ob 10 zvečer odhod v Benetke.

29. maja: V Benetkah si bodo ogledali izletniki beneške znamenitosti. Po ogledu Benek in po kosilu odhod proti Ljubljani, kamor bodo romarji dospeli na binkoštni ponedeljek ob 8 zvečer.

Kdor se želi udeležiti tega romanja, mora pri prijavi podati odgovore na vsa spodaj navedena vprašanja in priložiti dve sliki v velikosti 4x5 cm. — Prijave sprejema Prosvetna zveza v Ljubljani, Miklošičeva cesta 71, in sicer do 1. aprila.

Celokupni izdatki iz Ljubljane v Rim (III. razred, hrana, stanovanje, vožnja z avtobusi) znašajo 850 din. Za one, ki se udeležijo romanja v krovih ZFO in VDK ali pa v narodnih nošah, so stroški za 50 din nižji. Vožnja v II. razredu stane 1000 din, s stanovanjem v hotelu 1100 din. Prehrana se prične z zajtrkom v Firenzi in se konča s kosilom v Benetkah.

Kdaj je kmet lažje živel?

Pred vojno je kmet prodal vola za 350 kron. Za ta denar je lahko kupil 17.500 (beri: sedemnajst tisoč pet sto) škatljic vžgalice. — Danes prodaja vola za 3000 din. Za ta denar dobi danes samo še 3000 škatljic (celih) vžgalice, torej manj 14.500 škatljic.

Se en primer: za 350 kron — za ceno enega vola — je mogel kupiti svoji družini sedem o'leek, danes pa more kupiti za ceno enega vola samo tri dobre obleke.

Kaj pa stanejo danes posli, sladkor, olje, teletzina (pulj — voz)? Se bolj spoznamo kmetke revščino, če pomislimo, da mora vola rediti štiri leta, preden dobi zanj 3000 din.

In morda se že kdo najde, ki misli, da so kmetu dobro godi. — Kartel in monopol sta za kmeta smrt!

DOBRO ČTIVO

Izšle so v drugem natisu Stanko Premrlove »Tri velikonočne pesmi za mešan zbor z orglami. 1. Pogledje, duše, grob odprt. 2. Danica sveča. 3. Zveličar nai od smrti vstane. Prva izdaja iz l. 1918 je že zdavnaj pošla. Zato je sedaj skladatelj sam oskrbel novo izdajo. Cena partituri 8 din. Naroča se ali v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani ali pri skladatelju Pred škočije 12.

Pij XII. kot binkoštni govornik

Msgr. Pio Rossignani, ki je bil devet let tajnik nekdanjega kardinala Paccellija, sedanjega papeža Pija XII., in ga je spremljal skoraj na vseh njegovih potovanjih, je dopisniku inozemskega dnevnika »Tijds« dovilil razgovor, v katerem mu je pripovedoval o marsikateri značilni lastnosti sedanjega papeža. Zlasti je poudarjal njegovo globoko pobožnost in njegov čudovit spomin.

Nekoč bi moral kardinal Pacelli imeti v Lurdu velik govor, ki mu je pripisoval veliko važnost in ga je prav zato prej vsega do besede napisal. Še preden pa ga je govoril, ga je dal nekemu časnikařu, da se vnaprej natisne in bi bil list z njegovim govorom čimprej po končani slovesnosti »zunaj«. Toda ko bi moral kardinal začeti, ni bilo ne rokopisa ne odtisa. In kardinal je, ne da bi bil kaj nevoljen ali nervozen, govoril popolnoma prosto in ko so pozneje brali natisnjeni govor, so vsi videli, da je govoril dobesedno tako, kakor je bilo pisano v njegovem rokopisu, ki je bil medtem ali nekje v tiskarni ali v žepu nesrečnega časnikařa.

Papež Pij XII. gladko govori sedem jezikov: italijansko, nemško, francosko, špan-

Pomembno

Zelo je zadovoljna.

ker pere svoje perilo samo z milom, ki je prijetno blago napravljeno pa iz odlične snovi — to je samo domače

sko, portugalsko, angleško in latinsko. Ko je bila v Vatikanu svetovna razstava tiska, je nagovoril katoliške časnikarje iz vseh delov sveta v vseh teh jezikih. Papež Pij XI. je ob tej priliki dejal o svojem državnem tajniku, da je »oratore pentecostale« — binkoštni govornik, ki govori kakor apostoli, »v mnogotarih jezikih«.

Pij XII. goji otroško češčenje do Matere božje. Njegova sestra Joseppina je pripovedovala, da je v svoji mladosti rad molil pred »Madonno dela Strada« v cerkvi oo. jezuitov v Rimu.

Kaj bi reklo svetovno nemštvo, če bi jugoslovanska vlada poslala voditelja jugoslovanskih Nemcev kot profesorja v pust kraj, kjer bi poučeval dijake druge narodnosti.

FRANCIJA

s Zloglasna španska komunistična packa in poslanka Passionaria je pred kratkim iz Španije pribežala v francoski Marseille, kjer jo je sprejelo kakih 20 komunističnih prvakov iz južne Francije. Dejala je, da za zdaj nima nikakih neposrednih načrtov. Eno najslavitejših dejanj te demokratične dame je bilo leta 1934 v Baibou, ko je med nekim komunističnim sprevodom pregriznila duhovniško — gledalcu vrat...

DROBNE NOVICE

Ker se voditelji belgijskih strank niso bili sporazumeli, sta bila senat in zbornica razpuščena. Nove volitve bodo 2. aprila.

10.645.000 brezposelnih je bilo konec januarja v Združenih državah Amerike.

Slovaško narodno romanje v Rim bo od 1. do 12. maja.

Nacionalni Španija je zaveznica Rima in Berlina, piše neki veliki braziljski dnevnik.

Kanadska vlada je povabila starše slovitih petorčk, naj pridejo z otroki k sprejemu angleškega kralja in kraljice v Toronto.

V enajstih urah je preletel iz Rima v abesinsko Addis Abebo italijanski letalec Lualdi; 400 km na uro!

200.000 plinskih mask so te dni razdelili pariškemu prebivalstvu; to bodo nadaljevali, dokler ne bo imel maske vsak Parižan.

6663 kinematografov z dva in pol miliona sedeži ima Nemčija.

RAZGLED PO SVETU

KATOLIŠKA CERKEV

s Novi papež sklíče vesoljni cerkveni zbor. Angleški časopis »Daily Mail« poroča iz Vatikana, da namerava sv. oče Pij XII. v kratkem sklicati v Rim vesoljni cerkveni zbor, ki naj bi proučil vsa duhovna in druga vprašanja, katera danes zanimajo in zadevajo Cerkev in ves katoliški svet. Sklicanje takega cerkvenega zbora je potrebno tudi po mnenju večine kardinalov, ki so to željo izrazili ob volitvah novega papeža. Po poročilu angleškega lista bi se vesoljnega cerkvenega zbora udeležili vsi kardinali, vsi škofje ter 13 tisoč duhovnikov-prelatov in cerkvenih učenjakov z vsega sveta. Seje cerkvenega zbora bi bile v baziliki sv. Petra. Zadnji katoliški cerkveni zbor je bil leta 1870, na katerem je velik del razprav veljal razglasitvi o papeževi nezmotljivosti. — Za vatikanskega državnega tajnika je imenovan kardinal msgr. Maglione.

RUMUNIJA

s Predsednik romunske vlade Miron Cristea, vrhovni poglavar romunske pravoslavne Cerkve je 7. marca v Cannesu v južni Franciji, kamor je bil šel pred dnevi na odih, nenadoma umrl. Patriarh je dobil pljučnico. Zaradi oslabelega srca ni mogel boleznijo kljubovati. V Romuniji je patriarhova smrt seveda vzbudila silno žalost, saj so v njem videli vsi sloji moža, ki je edini sposoben premostiti politična nasprotstva med posameznimi skupinami in Romuniji pripomoči do znosnega notranjega življenja. Zaradi tega ga je kralj Karel v skrajnem trenutku poklical na vodstvo oblasti in je bil pokojni patri-

arh predsednik zadnjih treh romunskih vlad. Vsi listi v romunski prestolnici so izšli v posebnih izdajah, v katerih slava politične in cerkvene zasluge patriarha Cristea. Odpovedane so bile vse priveditve, uradne slovesnosti, zaprta vsa gledališča in kinematografi. Kralj je takoj imenoval za predsednika vlade dosedanjega notranjega ministra Calinesca, ki je s tem dobil v roke vse politično oblast v Romuniji in je zdaj predsednik vlade, notranji in vojni minister. Patriarhova smrt bo imela za Romunijo hude posledice. Njegove zemeljske ostanke so čez Italijo in Jugoslavijo mimo Ljubljane prepeljali v romunsko Bukarešto, kjer so patriarha pokopali z največjimi častmi.

NEMČIJA

s Profesor dr. Tišler, voditelj koroških Slovencev v Beljaku, je dobil od notranjega in kulturnega ministrstva dekret, s katerim je dodeljen na službo v območje deželne šolskega sveta na Predarliskem. Tam seveda ni nobenega Slovenca. Mi vprašamo samo to:

Nevaren spor med Čehi in Slovaki

Pretekli teden je prišlo med Čehi in Slovaki do usodnega spora. Pod krinko, da se hoče Slovaška odcepiti od Češke, je državni predsednik dr. Hacha odstavil slovaško vlado ter razpustil Hlinkovo gardo. Posamezne člane avtonomne slovaške vlade je češko vojaštvo kratkomalo djalo pod ključ, ministrskega predsednika Tiso pa so menda poslali v neki samostan pod vojaškim nadzorstvom. Taki usodni ukrepi bi bili na mestu

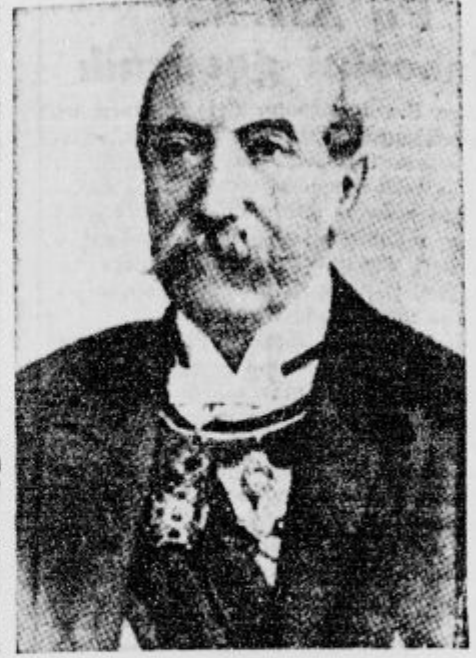
samo tedaj, ako bi bili operti na res neizpovedne dokaze o veleizdajstvu, ki jih pa po našem mnenju Hacha ni imel. V vsaki državi se skrivajo veleizdajci, vendar vemo, da je bila večina Slovakov za češko-slovaško skupno državno življenje. To je slovaško izjavila prav te dni tudi slovaška Tisoova vlada. Če bodo sledile gornjim dogodkom usodne odločitve, temu ne bodo krivi samo Slovaki.

V Zagrebu je praznoval 70 letnico rojstva kanonik Janko Barle. G. kanonika štejejo med najbolj zaslužne zgodovinarje mesta Zagreba in med najbolj ugledne zagrebske kanonike.

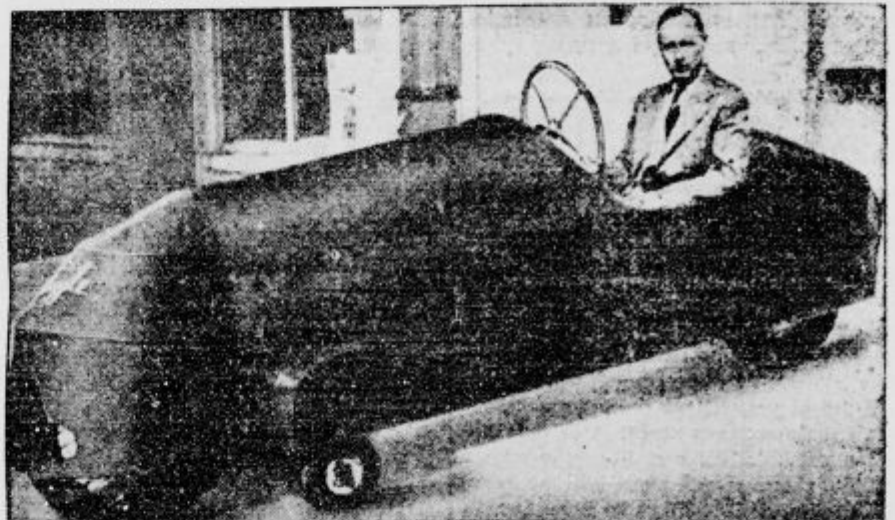
Mati papeža Pija XII.

Oče papeža Pija XII.

Dr. Aleksander Cincor-Markovič, naš zunanji minister, je imel pretekli teden velik govor o zunanji politiki Jugoslavije.

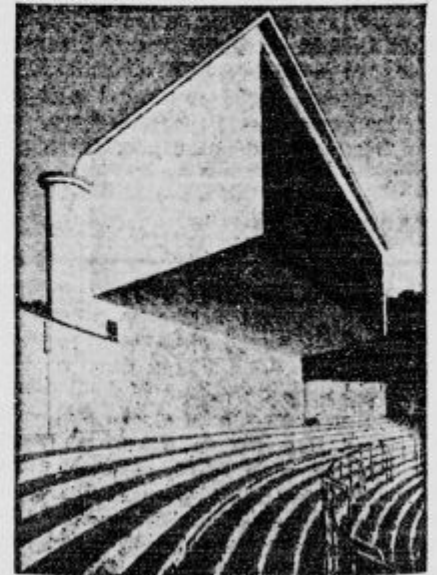

Avto na dve kolesa je zgradil ameriški tovarnar Grady Tuigle. Majhna kolesca ob strani drže avto v ravnotežju samo, kadar stoji. Med vožnjo se dajo stranska kolesa potegniti v trup avtomobila.

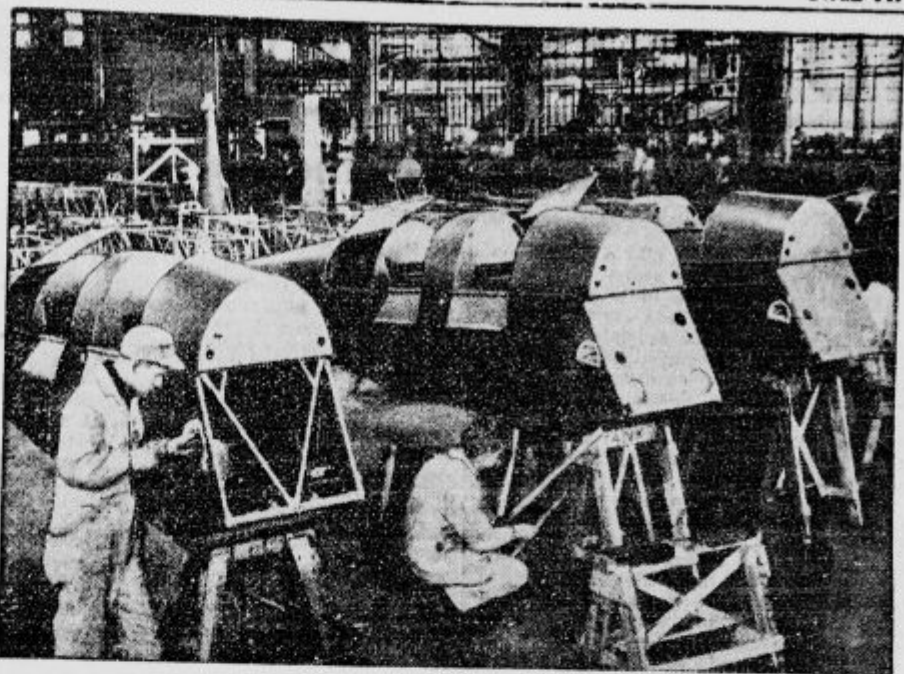
Slovenski dom

JB NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA«
JB »SLOVENSKEGA DOMA«
POPOLNO NADOMESTILO. PISITE NA DOPISNICI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA«
V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTRVILK LJISTA NA OGLLED.

10°

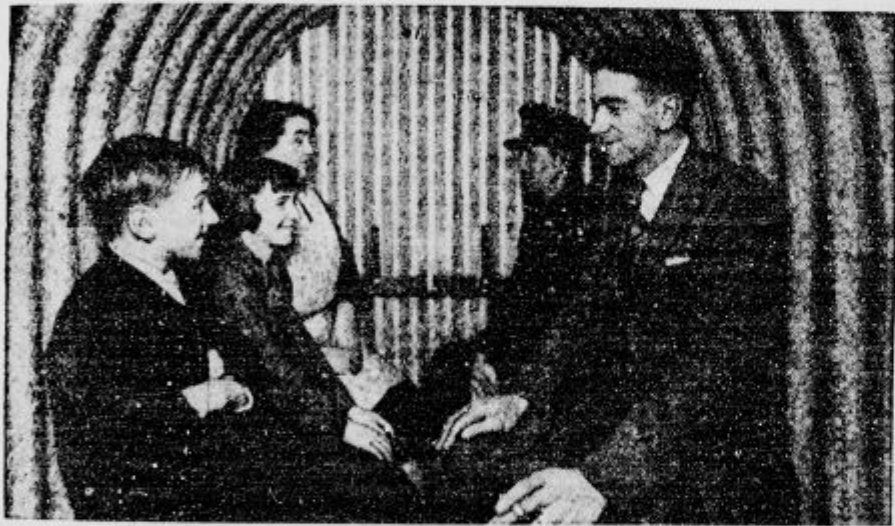

Slika iz olimpijskega stadiona v Helsinkih na Finskem. Na desni strani je sobica, iz katere bodo objavljali izid posameznih tekem. Deeno je pa tako imenovana »maratonski stolpc«

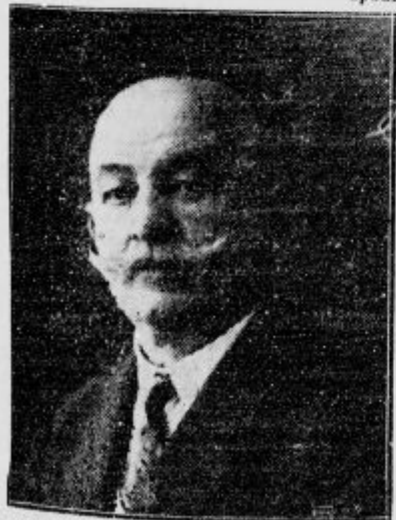
Pogled v notranjost tovarne letal v Torontu v Kanadi. Največ letal izdelujejo za Anglijo

Izposajna zvonarna »Nikimoto« je vtila dragocen pon. v katerega je vdelanih 12.000 biserov in 400 diamantov. Oblika in veličina zvona sta posneti po ameriškem »zvonu svobode«

Eifelov stolp, ki je visok 300 m, bo letos praznoval 50 letnico. Zgradil ga je inženir Eiffel, katerega nam kaže slika ob strani stolpa

Na velesojni v Lipskem na Nemškem je razstavljen posebne vrste tolkač, ki je namenjen za gradnjo cest ali železniških prog. Ta tolkač, ki ga vodi in usmerja en sam človek, potolče in utrdi spodnjo podlago ceste

Na Angleškem se kar pridno pripravljajo na vse primere. Slika nam kaže notranje zavetišče, kamor se bo angleško civilno prebi valstva ob letalskih napadih zateklo

Franc Požnel, rotacijski strojnik Jugoslovanske tiskarne je dolgo let tiskal »Slovenca« in »Domoljub«, je umrl dne 12. marca v Ljubljani. Bog mu bodi plačnik!

PO DOMOVINI

Kmetska mladina in Kmetska zveza

(Razmišljanje.)

Vedno znova se govori in piše o težkem položaju našega kmeta. Dela se vedno na tem, da si kmet gospodarsko opomore in le sem pa tja se omeni kmetska mladina. Toda kmetu je težko gospodarsko pomagati, če ne sodeluje sam. Zlasti pa bi mogla pri tem sodelovati mladina. Pravno je namreč izgovorjati se na druge in ni prav, da bi se zanašali samo na oblasti. Ne. Vsak stan ima v družbi, v državi tisto večavo, tisto pravico, ki si jo pripori.

Zato se pa lotimo kmetskega vprašanja z ozikom na kmetsko mladino. Naprej kmetske vzgoje in izobrazbe mladini na pot. Da res, kako je že s kmetsko šolo? Zadnji čas se je večkrat govorilo o tem, da se mora šola (ljudska namreč) na kmetih spremeniti. Kajli ni prav, če se vzgaja in poučuje kmetski otrok z dežele prav tako kot mestni. Saj ima celo boljševiska Rusija dva tipa osnovne šole: kmetski in delavski tip. Toda s tem poglavjem se bo treba baviti posebej. Omenili bi samo, da bo ena glavnih nalog Kmetske zveze, da izvojuje kmetski mladini kmetsko ljudsko šolo.

Druga stopnja šole, ki prihaja za kmeta v poštev, je nadaljevalna šola. Zadnji dve desetletji se je nadaljevalno šolstvo silno razmahnilo. Pri tem opažamo, da so ti kmetsko-nadaljevalni tečajji od deklet bolj obiskani kot od fantov. Kakor bi na isti strani bilo to prav, češ: dobra gospodinja tri ogle biše podpira; moramo na drugi strani poiskati temu vzrok. Vzrok priljubljenih gospodinjso-nadaljevalnih šol pa je v kuharski umetnosti, ki jo te šole goje. Da pa kuharska umetnost pri kmetski gospodinjji ni vse, bi navedel še sodbo varčnega kmetskega dekleta, ki je dejala: Če bi tako kuhala, kakor sem se v gospodinjso tečaju učila, bi prišel naš grunt v treh letih na kant. Zato bi pač bilo želeli, da bi se pri pouku v gospodinjso-nadaljevalnih šolah razširili drugi predmeti na račun predmeta o kuhanju. Sploh pa naj Kmetska zveza dela na to, da se čimprej uvede obvezna kmetsko-nadaljevalna šola za vso kmetsko mladino.

Za šolo pride na vrsto društvo, organizacija. Prosvetna društva na kmetih morajo imeti svojski, za kmetsko mladino prirojen kulturni program. Igranje, knjižnica, petje mora biti tako, da bo kmeta dvigalo, jatalo njegovo stanovsko zavest in ga krepilo v borbi za pravično urejenost v družbi. Daje bi omenili tukaj mladinske odseke Kmetskih zvez. Ti odseki uživajo zlasti pri kmetskih starših splošno priljubljenost. Silno posečena je zamisel in izvedba tekem, ki jih prireja Kmetska zveza oz. vodstvo njenih mladinskih odsekov. Saj samo vedno čuli očitke, da se mladina pri društvi odteguje domu in domačemu delu, a te tekme ji nasprotno nudijo zaposlitev doma. Treba bo samo, da bodo odseki Kmetske zveze nudili mladini zlasti dovolj stanovske vzgoje in izobrazbe, saj se z njo pri nas tako rado šedi.

Naj bi torej Kmetska zveza posvečala čim več pažnje mladini in zopet mladini. Od nje je odvisen obstoj, rast in napredek slovenskega kmeta.

Iz raznih krajev

Stari trg pri Ložu. Na svečnico je uprizoril tukajšnji cerkveni pevski zbor v dvorani Prosvetnega društva krasno M. Tomčev božično spevoigro »Slovenski božič«, katero so ob izredno veliki udeležbi izvajali vsi igralci in pevci dovršeno in v splošno zadovoljstvo. Takih iger si še želimo.

St. Andraž pri Velenju. Vinski hrani sredi naših goric so po daljšem mirovanju v teku zimskih dni oživel. V njih se po težkem dnevnem delu v vinogradih zvečer zbirajo kopači, stari in mladi, da se pri kapljici vina malo oddahnejo in pokramljajo med seboj. Pa se včasih še vmes oglasi pesem, vesela in glasna, ki je izraz zadovoljnosti in zdravja, ki sije raz obrazov mladih kopačev. O, pa tudi priletni možje — naši gospodarji — jo zraven pritegnejo. Pa kako jo zarezajo! — Takšno je življenje po naših vinogradih v teh dneh, ko se je pričela prva kop. Sedaj po vino-

gradih kar mrgoli pridnih rok; tisti pa, ki so že bolj pridni, pa so z delom že gotovi. Nekateri pa se tudi ne žurijo posebno, zlasti oni, ki imajo ameriško trto; pravijo, da ni dobro preveč mrazil zemljo k trsu prikopavati. To so pokazale večletne izkušnje, ko je marsikateri nasad predčasno širil, čeprav je podlaga bila dobra. Za tukajšnje podnebje in talne razmere to pač menda boljše malo poznejša kop, posebno za tiste, ki jih poljsko delo ne priganja. V teku letošnje zime se je zopet mnogo starih vinogradov in novih parcel prerigolalo.

Ptuž. Okrajni kmetski odbor je priredil v dnevih od 6. do 8. marca tridnevni kmetsko-zadružni tečaj. Na tečaju so predavali: dr. Celeria O zadružnem pravu, dr. Veblo O zadružni miselnosti, Tirš o vodstvu zadrug in o knjigovodstvu, kmet, svetnik Sušič o gospodarskih organizacijah v plujskem okraju, o zadružnih potrebah in gospodarskih prilikah okraja. Ta zadružni tečaj je bil zelo potreben in zato izrekamo tečajniki, bilo nas je 35, javno zahvalo vsem, ki so sodelovali, oziroma tečaj omogočili.

Šmarje pri Ljubljani. Prosvetno društvo bo priredilo v nedeljo 19. marca ob 3 popoldne in ob 7 zvečer v prosvetnem domu v Šmarju lepo zgodovinsko igro »Dele z biseric«. Na praznik Marijinega Oznanjenja bo proslava 40 letnice Dekliške Marijine družbe, združena z materinskim dnem. K obema prireditvama vljudno vabimo.

— Pred kratkim smo dobili novega g. kaplana Goloba Franca, ki je do sedaj služboval v Hinjah. Zelimu mu prijetno bivanje med nami.

St. Jernej na Dolenjskem. Sentijernejski fantje bodo priredili v nedeljo 19. marca v društveni dvorani veliko akademijo. Na sporedu bo tolovadba, govori, deklamacije in na koncu pa kratka enodejanka. Prosvetna društva, ki so izven okrajja našega slavnega petelina, vljudno vabljena. Oni iz Sentijernejske fare pa vsi na akademijo. Prav posebno pa vabimo tiste, ki se še ne marajo ogreti za naše izobraževalno delo.

Tržišče na Dolenjskem. Sreča pri žrebanju nam je obrnila hrbet. Drugič pridemo mi sami vleč, da bomo prej prišli na vrsto. Pred kratkim smo dobili novega g. kaplana v osebi Sitarja L., katerega prisarstvo pozdravljamo. Bog mu da mnogo uspeha pri dušnopastirskem delu v naši župniji. V kratkem bo naše prosvetno društvo priredilo igro »Sovjetska zvezda«.

Malo Dole pri Vojniku. Ze v nekaterih župnih smo obravnavali o naših cestah. Prepričan smo, da se bo za naše ceste več storilo v tekočem letu. Naš g. poslanec Mihelič je za nas mnogo

Besede

(Povest)

Spisal N. Velikonja, Ilustriral akad. slikar L. Sušmelj

Slike iz tromesečne kronike o naših krajih.

»Meni je vseeno!« je jezno skomizgnil France.
 »Da, tebi je vseeno. Od one dobivaš srčke, meni pa daješ nauke!«
 »Od koga?«
 »Od Polonce!«
 »Ti se pa nastavljaš gozdarju! Nalašč sem se ognil, ko je stal nocoj pred hišo.«
 »O konjih mi je pravil in o psu!«
 »In prav zaradi tega ni prav, če greš med kropilec!«
 »Prav nalašč pojdem. Kaj mene brigal Ali sem jaz kaj storil?«
 »Kakor hočeš!« se je jezil France. »Če ne poslušate!«
 »Da, kakor hočem! Ti greš svoja pota, zakaj bi jih ne jaz? Ali bom poslušala vsakogar na cestile!«
 »Daj si vendar dopovedati, da nimam s Polonco ničesar. In ali sem vsakdo!«
 »Kaj pa srčke!« je planilo iz nje ter ni odgovorila na zadnje vprašanje.
 »Kako veš, da je srček?«
 Rezki je vsa kri udarila v glavo. Ker je bila mesečina, ni videl njene zadrega.
 »Saj se čuti! Lende mi ga je dal v roko in se čuti ogledalec!« je odvrnila.
 »Da, in ga je odvilc!« je povedal Lende, ki sta bila čisto pozabila nanj. »Mi bo dala sira, je rekla!«

»Torej, te je tako imelo, da si odvilc!« se je smejal France. »Te je le imelo. Če kdo meni kaj pošlje, odvijcš. Tako si radovedna! Zenska, kajpak!«
 »Kakor si ti stopal okoli Siegla, da bi slišal, kaj sva govorila. Moški, kajpak!« se je obregnila.
 »Poravnaj si lase!« je rekla. »Da te nisem iztrgala, bi te bili zbili na tla. S Polonco ni šale in če še drugi potegnejo z njo, je hudo. Pa zakaj nisi niti hotela iz sobe!« — »Pri mrlju se pa ne boste teplitc sem mislila ter te potegnili. Ali je zdaj dobro?«
 »Dobro! Toda zobe bi ji zbila, zaslužila bile!

»Pri pretepu se ne ve, kdo zasluži!« je rekla Vida.
 »Niti ne veš, kdo udari. Vidiš samo mahanje in dviganje rok; čegave so, ne veš, ker ima vsaka pet prstov!«
 »Pa bi jo letc!« je stianila pesti.
 »Ho, ho, Rezal!« je slišala Brusov glas, kakor bi se glasil iz neznane motnjave. »Ali so te okuzmali?«
 »So jolc!« je potrdila Vida.
 »Zdaj se ni nič več bal, zdaj je že vedel, da Rupar

RAZNO

Nazadovanje prebivalstva v Franciji. Francoski uradni list objavlja uspehe ljudskega šteta, ki se je izvršilo ono pomlad na Francoskem in v Alžiru. Po tem šteju je bila v Franciji 41.905.968 prebivalcev, med njimi 2.453.507 inozemcev, v Alžiru je bilo 7.234.684 prebivalcev, med temi krajaj 987.252 Evropeev. Francija ima sedaj 17 mest, ki štejejo več nego 100.000 prebivalcev, v Parizu samem, brez predmestij, živi 2.829.746 duš.

Gospod Kobilar. — »Prosim, ali bi lahko govoril z gospodom Kobilarjem?« — »S katerim pa? So namreč trije Kobilarji?« — »Čakajte, govoril bi rad s tistim, ki ima sestro v Šiški.«

Najstarejša zdravniška knjiga je neki egiptovski zvitok papirusa; vsebino je napisal neki dvorni kirurg že leta 2800 — pred Kristusom! V knjigi je opisanih 48 bolezni in povodano je tudi, da so že v tej pravadni dabi poznali lastnosti človeških možganov, zastupljenja rana in ohromelost udov in so jih tudi zdravili.

atoril, ko je bil predsednik cestnega odbora v Celju. Upamo, da nas tudi v bodoče ne bo pozabil, ko se bo gradila cesta Ivenca—Jankova. Ta graditev je velikega pomena. Našim delavcem dela, zaslužka in zadovoljnost bo med vsemi stanovi.

Velika vas pri Moravčah. Založno so zapeli zvonovi in naznanili vest, da je v Veliki vasi umrl 96letni Rudolf Kokalj. Kako je bil priljubljen, je pričal njegov pogreb, katerega se je udeležilo zelo veliko ljudi. Pokopali so ga 6. marca pri Sv. Križu pri Moravčah. Pokoj njegovi duši, preostalim pa naše sožalje!

Globodol. Da je Globodol zelo stara vas, pričajo rimeka grobišča, katera je odkril neki posestnik na svoji njivi. Pri jesenskem globokem oranju je zadel na zloženo kamenje. Ko je iz radovednosti začel globlje kopati, so se pokazali lepo obzidani grobovi, v katerih so bile ločene žare in pepel od sezganih mrlivcev. Tudi nekaj zaponk in svetilk je bilo zraven. Na našem novcu je bil napis »Hadrianus Augustus«. Vse najdene predmete je dotični posestnik odstopil Narodnemu muzeju v Ljubljani pod pogojem, da banška uprava nadaljuje z graditvijo globodolske ceste.

Rovte nad Logatec. Kmetijsko-gospodarski tečaj, ki ga je priredila Kmečka zveza, se je končal šest dni so poslušalci vsak popoldne od 4 do 8 napolnilo dvorano Prosvetnega društva. Marsikaj smo zvedeli te dni in prav vse nam bo prišlo prav pri našem gospodarstvu. Vsi predavatelji so se študij velikemu obisku predavani, da se je prišla že eredi popoldneva. Velika zasluga za dober uspeh gre referentu g. Mohorčiču, ki je tečaj vodil in imel tudi sam več predavanj. Najbolj pa so se ljudje zanimali za predavanja g. živinozdravnika, kajti ljudje si največ koristijo, če se tudi sami razumejo na razna obolenja pri živini. — To nedeljo je imela svoj občini zbor »Kmetijska zadruga«. Zadovoljiva bilanca kaže, da je zadruga v dobrih rokah, velik promet pa, da se ljudje zavedajo skupnosti.

Raka pri Krškem. Naš Fantovski odesk in Dekliški krožek priredita na sv. Jožefa dan ob 3 popoldne telovadno akademijo s prav pestrim spredom. Vabljeni! — Pri Solnovih na Selih je krava te dni že drugih v teku enega leta povrgla dvočke. To se pač ne zgodi vsak dan.

Trebjanje. Pri nas si lahko postržev v 12 goštilnah, vprašanje je samo, če so vse potrebne. — Sobotni sneg je izmenadil naše vinogradnike. Temni oblaki so se pripodili tam od Krima in ljudje so morali popustiti delo v vinogradnikih in

Ko pridete v Ljubljano

ne pozabite se ogledati v novi modni trgovini za dame in gospode

Gina

Miklošičeva c. 12
nasproti hotela Uniona

kjer se Vam nudi največja izbira raznovrstnega damskega in moškega perila, srajc, kravat, rokavic, nogavic, robcev, vseh najnovjših vzorcev v samoprvo vrstni kvaliteti in najnižjih cenah!

Za sv. Jožefa in Velike noči poseben popust!

oditi domov. — Farni zvonik, posos naše fare, kaže, da stoji eredi naših ponosnih Trebanjcev. Potreben bi bil popravila. — Pred kratkim smo dobili novega g. kapijana Franca Fortuno. Kličemo mu: Dobrodošli!

Stari trg pri Rakeku. Izlet v Trst—Gorico in na Sv. Goro 20. in 21. maja. Med potjo si bomo ogledali Postojnsko jamo in Doberdob, slovenskih fantov gob. Vozili se bomo: Stari trg—Planina—Postojna—Vipava—Ajdovščina—Gorica—Doberdob—Tržič—Trst—Sežana. Vse informacije dobite v Starem trgu v mežnariji.

Komenda. V Kaplji vasi pri Komendi obhaja svojo 68letnico rojstva daleč na okrog znani čevljarski mojster Anton Perne. Vreden spoštovanjal! Vsakemu je dober prijatelj in svetovalec ter pravi krščanski mož, poln dela in poštenja. Tukašnja Marijina kongregacija ga je izvolila za svojega predsednika. — Svoje otroke je vzgajal v krščanskem duhu. Sin Avgust je bil mnogo let načelnik Orlov v Komendi, sedaj pa je cerkvenik v župni cerkvi v Kranju. Kot dobrega obrtnika in svetovaleca so ga izvolili za predsednika Obrtnega društva v Komendi. Svoj posel izvršuje z veseljem in v zadovoljstvo komendskih obrtnikov, kar bo pričala

obrtina razstava, ki bo od 29. junija do 2. julija 1939. Ko je bil star 12 let, si je naročil »Domoljub«, in tako že prihaja v njegovo hišo nad 50 let; prav tako tudi drugi katoliški časopisi. Zelimu mo obilo uspehov in zdravja na njegovi nadaljnji življenjski poti!

Stara Oseltica. Oni petek je na Trebiji zapel gasilski rog: Goril Brizgalna je odbrzela proti vasi Hobovše. Gasilci pa na kolesih v isto smer. Pri posestniku Lovrotu Kosmaču, po domače pri Pakjalcu, je bila že vsa hiša v ognju in streha se je že rušila. Iz peči, kjer je gospodinja Štefka zakurila za poko kruha, je busknil ogenj skozi vežo v podstrešje in že je začela streha goriti. Dobro, da v bližini teče voda Sovodenjska, da so naši vrli gasilci in drugi ljudje, ki so prihiteli k ognju, mogli zelo hitro napeljati curke vode na gorečo streho, da so mogli medtem precej obkole še rešiti iz spodnje velike sobe. Posrečilo se je tudi rešiti blizu stoječi kozolec in žago za les. Čast in hvala pa bodi izrečena našim vrlim in hitrim gasilcem! — Prejšnji dan, v četrtek 2. marca smo pokopali z gledno krščansko ženo Franc Tušar, pd. staro Jurčkovco iz Fužine. Bila je res zglede pobožne molitve in krščanske ljubezni za svojo našo faro. Naj v miru počiva!

Brežice. Dne 27. februarja je praznovala v krogu svojih otrok in številnih vnukov 70letnico življenja v Zakutu pri Brežicah daleč okoli znana in spoštovana Pečnik Marija, vzorna slovenska mati in gospodinja. Jubilančka se je rodila 27. februarja 1869 v znani Planinčevi družini na Libni v župniji Videm. Leta 1887, v svojem 18. letu se je poročila s pok. Pečnikom Jožefom, posestnikom

Kaj je molekula. — »Torej gospodje, vsi vemo, kaj je molekula.« — »Oprostite, gospod profesor, gotovo nas večina ve, vendar bi bilo prav, da razložite vsaj onim, ki še niso bili tam.«

Colonel Ruppert, pivovarnar in lastnik Yankovcev (žogometne skupine) v Ameriki, je svojim igralcem letos plačal 300.000 dolarjev; pri njem so žogarji najboljše plačani.

Na plesu. — »Gospodična, kadar plešem, se mi zdi, ko da se vrtim na celirnih oblakih.« — »Molite se gospod, to so moji bevlji.«

Na Stephens kolegiju v ameriški Missouri dovoljuje školska oblast svojim 600 dijakinjam 1 uro počitka popoldne za spanje. Ko se iste od 1 do 2 nadremijejo, se nadaljuje s poukom, in sicer zelo uspešno.

Kupčija. — »Kaj, za to mislavo kljuse naj plačam 8000 din? Saj mu lahko prestejem vsa robala.« — »Izvolite jih, prosim, kar mirno prečeti, ne manjka mu prav nobeno.«

Za influenco so mačke izmed vseh živali najbolj dovzetne.

ne bo župan, in je dobro vedel, kje je lev in kje smrdi dihur.

Benko je tisti čas sedel pri Vidmarju v kotu na ognjišču ter se prepiral z ognjem. Zakaj da peče, zakaj govori, česar živ krst ne razume? »O, če bi te polil, da bi bil tiho!« Benko se je dvignil, a zopet omahnil nazaj. Potem je bil hud na Vidmarja, da je on kriv, da ne more vstati. Gotovo mu je dal strupa. Ogenj se zanj ni zmenil; plapolal je okoli kotla. Na čadastem bakru so se premetavale svetle iskre. Benko se je razjezil. Zakaj se ti cigani premetujejo? Ali se pehaajo za župana? Kaj se tako prekucujejo? Saj vemo, kdo bo!

Nerazločno je mrmljal in v vročini zadremal.

»Kaj boš tu spal! Kaj bodo pa doma rekli!«

Dekla se je bila že vrnila in ga tresla za ramo. Benko pa je smrčal ter se ni prebudil.

XVI.

Lende in še kaj več.

Lende je spet čuval ovce osmih gospodarjev. Sedel je na grivi ter metal kamenčke predse. Borov ogel, ki je ležal na stezi, ga je dražil. Cel kup kamenčkov je imel, a ga ni zadel. Grizel je sirovo skorjo, ki mu ga je bila dala Rezka. Sir je takoj pojedel, skorjo pa prihranil. Čeda se mu je pasla ob potoku, ki je klokotal med skalovjem. Zejen je postal ter iskal, kje bi se lažje napil. Stopal je počasi ob vodi, pred njim so naglo švigale gaščevke po vročem kamenju. »Polno repov!« je dejal, ko je pograbil živalco ter mu je ostal rep v roki. »S tem jih je že polno!«

Tako je štel, če je bila množica, samo ovce je vse poznal po imenu.

Dekleta so spet zajemala vodo.

»Ali si žejen?« so vprašale ter si pripravljale svetelke na glavi. Sonce jih je peklo in škržati so neutrudno drgnili svojo pesem. Ob potoku je vodni kos preleteh ter udarjal po vodi s perotmi. Dekleta so bila zaripla v obraz. Oblečena so bila v lahke rokavce, toda vročina jim je gnala pot v čelo. Bilo so bese in oprezno so stopale po stezi.

»Sem!« je odgovoril. Dvignil je svoj raztrgani slamnik ter si s roko otrl pot s čela. Umazana srajca je imela samo pol rokava, ki je bil raztrgan in razcefran, da je vihralo na pastirju kakor zublji. »Sem! Rezka mi je dala sira!« se je obrisal.

»Rezka, zakaj Rezka?« so se vzpele nad Lokavščekom.

»Ker sem ji pokazal, kaj mi je dala Polonca za Franceta! Pokazal sem ji in je postala huda: dala pa mi je sira. Zato sem žejen!«

Dekleta so se zamajala.

»Zdaj vemo vse!«

»Branila se je!« je rekla Vida.

Vida je bila zjutraj že na Cesti z očetom in bratom. Deset jih je šlo na Saleburško in Povhov je bil dobre volje, da je v vagonu pel. Mahal je skozi okno ter vihtel svoj štajerski klobuk, da se je gamsov šop še razločno videl, ko se je vlak že zasukal v predor. Povhov se je pripeljal iz Ajdovščine; bil je pri Prački ter se menil zaradi Ferlutove hiše. »Da je predrag,« mu je dejal, v mislih pa je zračnil, da jo bo lahko kupil, ko se vrne s Saleburškega. »Naj še nekoliko počaka, morda bo še ceneje.«

»Branila se je, kakopa,« so oponesle. »Vsakega bi tako opravičila!«

»Če je pa res!«

(Nadaljevanje.)

» Zakotu, kjer živi na prijaznem domu že 52. leto. V srečnem zakonu se jima je rodilo 12 otrok, od katerih jih še živi 10, trije sinovi in 7 hčera, ki so že vsi proskrbljeni. Kakor je bila sama vzgojena v strogo katoliškem duhu in delavnosti, tako je vzgojila tudi svoje otroke. Vsi so bili in so še danes aktivni člani tuk. Prosvetnega društva in cerkvenega pevskega zbora. Bila je vedno zvesta naročnica in bralka naših katol. listov. Za nasprotno časopis ni bilo nikoli prostora v njeni hiši. Jubilatka, ki je kljub svojim sedmim križem še vsa čila in zdrava in še vedno vsa skrbna za dom, lahko z zadovoljstvom zre na svoje plodono življenje, ki je bilo skozi ena sama žrtev za druge. K lepemu jubileju ji iskreno čestitamo in želimo, da jo Bog obrani od skrajnih mej sloveškega življenja. Slovenskemu narodu pa čuj Bog še veliko takih mater in žena, ki bi svoje življenjsko nalogo izpolnile tako plodono kot naša jubilatka.

Smihel pri Novem mestu. Prosvetno društvo vprizori s sodelovanjem Fantovskega odseka na praznik sv. Jožefa 19. marca dramatično legendo »Sveti Vid«. Igra je zajeta iz življenja prvih kristjanov. Cene običajne. Pridite!

Vel. Poljane na Dolenjskem. Dne 14. januarja je umrl v 13letu starosti Prijatelj Ivan. Dolgo je bolehal za jetiko. Bog mu bodi milostljiv, preostale pa naj tolaži Bog! — V domači župni cerkvi sta se poročila Pirnat Stefan in Tončka Mavec. Oba sta bila vneta cerkvena pevca. Bog jima daj svoj blagoslov! — V naši šoli se vrši dvomesečni kmetijsko-nadaljevalni tečaj, katerega vodi učitelj Stanko Buda. Tečaj obiskuje 14 tečajnikov, samih mladih fantov, ki se želijo izpopolniti v kmetijstvu. Tečaj se vrši dvakrat na teden. Predavanja se vrše iz živinorejstva, kmetijstva in gozdarstva. K tem predavanjem pridejo tudi gospodarji iz vasi. Želimo, da bi imel tečaj obilo uspeha in se na tem mestu zahvalujemo banski upravi v Ljubljani za podporo.

Planina. Na Brišah je pri svojih ogorodnikih umrl 72letni Malovrh Janez iz Planine pri Sv. Joštu nad Vrhniko. Pokojnik je bil velik dobitnik cerkve. Pokoj njegovi duši!

Kresnice. Prejšnji teden se je ponesrečil 26-letni Martinšek Franc, ko je spremljal tovorni vlak iz Rakeka proti Ljubljani. Pri zaviranju mu je spodrsnilo in neerečnejš je padel pod kolesa in je bil na mestu mrtev. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pokazal njegov pogreb, kakršnega Kresnice še niso videli. Pokoj njegovi duši, težko

prizadeži družin pa naše sožalje. — Pretekli teden so položili k večnemu počitku 79 letnega Jandena koba Mulavca iz Kresniškega vrha. Pokojnik je bil dolgo let naročnik »Domoljubac«. Pokoj njegovi duši!

Kostanjovica na Dolenjskem. Naša župna cerkev je potrebna povečave. Po prizadevanju g. dekana bi se že moralo pričeti s povečavo cerkve. Načrti so zelo lepi in odgovarjajo lepoti in potrebi. Nekateri so že prideli godrnjati, čeprav se delo še ni pričelo in godrnjajo čez g. dekana, češ ali ni škoda denarja v teh časih. Takim in podobnim godrnjavcem odgovarjamo, da si vsak sebi dobljeno godrnjavcem odgovarjamo, da ne sedaj še od nikogar terjati niti dinarja ne in ga tudi ne bo. Vsak bo prostovoljno dal, kolikor bo hotel. Vsak zaveden faran pa ve, da je lepa župna cerkev ponos cele župnije in ne morda samo župnika. Zato se bomo kljub nasprotovanju z vso vneto lotili dela, da bo naša župna cerkev res nam v ponos — Faran.

inži zavest, da uživa sedaj veselje pri svojem Stvarniku! Pokoj njegovi plemeniti duši!

Ježica. Duhovne vaje za moše in fante bodo v župni cerkvi na Ježici v dneh 16., 17. in 18. marca; vsak dan ob zvečer kratak govor in litanije z blagoslovom. Na praznik sv. Jožefa bo ob tričetrti na šest skupno sv. obhajilo mož in fantov, nato sklepni govor. Vsi fantje in moše iskreno vabljene! — Podobne duhovne vaje bodo tri dni pred praznikom Marijinega Oznanjenja za žene in dekleta. — Svoje že navadno akademijo priredita na praznik sv. Jožefa ob 8 zvečer Fantovskega odseka in Dekliški krožek. Obenem bo to tudi poslovilna akademija od petih članov FO, ki odhajajo k vojakom. Spored

je skrbno izbran tu bo obeagal različne proste vaje, simbolične vaje, govor, petje moškega zbora, orodno telovadbo, rajanje itd. Vse vladno vabimo, da dajo priznanje mladini za njeno delo z obiskom njenih prirediteljev.

Braslovče. V nedeljo 5. marca so imeli naši fantje in dekleta akademijo v Društvenem domu. Najprej so nam pokazali proste in simbolične vaje, nazadnje pa misterij »Mašna strežnica«. Nastopilo je 120 telovadec in telovadkinj. Najmanjši in največji so izvajali vaje zelo lepo in so jih gledali, ki jih je bilo v nabito polni dvorani tudi veliko od sosednjih odsekov in krožkov, nagradili z viharim ploskanjem. Posebno lepe so bile simbolične in skupinske vaje in igre. Med vajami je govoril dr. Hanželič in navduševal mladino in starše, naj grede po tej poti naprej k božjemu Soncu ter je pohvalil vse, ki so akademijo tako lepo izvedli. — Za Marijin praznik 25. marca pripravljamo naša mladina »Akademijo materam« z simboličnimi vajami in igro »Izvoljena Devica«.

Ig. V ponedeljek 20. marca 1939 se vrši na Igu redni letni živinški in kramarski sejem. Na tem sejmu je posebno živahna kupčija za mlade prašičke. Kupci vabljene. Ta dan vozi iz Ljubljane na Ig tudi avtobus izpred Mestnega doma ob 6.40. — Upravna občina Ig.

Vransko. V »Novi dobič« dne 24. februarja se je dopisnik iz Vranskega privoščil mene. Vem, da dopisnika »Nove dobič« silno boli, ker občina Vransko tudi pod vodstvom kmeta procvita. Največja spodbujala je dopisnikova elektrifikacija Vranskega. Dopisnik hvali bivšo nekoliko cenejšo Jesenikovo elektriko, prav nič pa ne omenja, kako so od te elektrike ob času suše ali hudega mraza motno svetile žarnice in kako je elektrike manjkalo n. pr. za obratovanje motorjev pri nujnih kmečkih delih, ker se je voda potrebna za pogon neredko posušila. Posebno spretno se dopisnik ogibljuje omeniti, kako cene bo električni tok, dobavljen po KDE, ko bo odplačan tozadevni dolg. Zakaj dopisnik ne omenja tudi dolga pri vodovodu v celoti 493.437 din? Zakaj tega ni napravila sedanja občinska uprava, pa ga vendar odplačuje. Dejstvo je pa tudi to, da denar, ki ga plačujemo za elektrifikacijo banovin, pride zopet v tej ali oni obliki nazaj. Kdo pa je pri vranskem vodovodu vtačnik dobiček v žep? Le povejte! In kako v živo je zadel sejni sklep obč. odbora z ozirno na netočne davkoplačevalce! Mišljenje so bili tisti, ki imajo ogromne zaslužke in davek lahko plačajo, a dohodke pred oblastje skrivajo. Ali naj

Gospod Volodijovski

»In po tej deklaraciji²⁰ zadobi tudi ona današnja konfidencija²¹ nekakšno spodobnost in jutri si bom lahko takoj dovol — ...«

Toda na tem mestu se je udaril z roko po ustih.

»Faj!« je dejal, »menda mi sedi cel čambul hudičev za ovratnikom!«

Vendar ni več opustil misli o izjavi in pri tem naravnost modroval, da če se s tem ljubljenci umri zameri, jo lahko z mašami in pobožnostjo potolaži, s čimer ji obenem dokaže, da se je neprestano spominja in ne neha pričevati zanjo.

Sicer pa če se bodo ljudje čudili in posmehovali, da je pred nekaj tedni hotel od žalosti postati menih, sedaj pa je že drugi ljubezen razodel, bo sramota samo na njegovi strani, dočim bi morala v nasprotnem primeru deliti z njim sramoto in krivdo nedolžna Kržiša.

»Torej jutri se bom izjavil, ne more biti drugače!« je rekel naposled.

Nato se je znatno pomiril, odmolil večerno molitev, pomolil iskreno za Anušin in zaspal.

Ko se je drugo jutro zbudil, je ponovil:

»Danes se izjavim!...«

Vendar to ni bilo tako lahko, ker gospod Mihael ni hotel tega vsem razglasiti, ampak se najprej le z Kržišo porazgovoriti, potem pa postopati, kakor se pokaže. Medtem je zjutraj prišel gospod Novovjejski in povsod ga je bilo polno.

Kržiša je hodila ves dan kakor strta; bila je bleda, zmučena in je vsak trenutek povečala oči; včasih je tako zardela, da ji je rdečina prešla na vrat; včasih so ji usta drhtela, kakor bi ji šlo na jok; potem pa je bila zopet nekako zasanjana in onemogla.

Težko je bilo vitezu približati se ji, zlasti pa ostati z njo dlje na samem. Saj bi jo bil lahko naravnost peljal na sprehod za hišo, ker je bilo vreme lepo, in prej bi bil to tudi brez slehernega pomisleka storil; toda sedaj se ni upal, ker se mu je zdela, da bodo takoj vsi domnevali, za kaj mu gre — vsi bodo uganili, da gre za izjavo.

Na srečo ga je rešil Novovjejski. Ta je vzel gospo stolnikovo na stran in se z njo dosti dolgo razgovarjal; potem sta se oba vrnila v sobo, v kateri je sedel mali vitez z obema gospodičnima in gospodom Zaglobo — in gospa stolnikova je rekla:

»No, pa bi se mladi peljali v saneh na sprehod v dveh parih, ker se sneg kar iskril.«

Na to se je Volodijovski urno sklonil h Kržiši in ji rekel na uho:

»Zaklinjam te, gospodična, da bi sedla z menoj... Dosti se imava pogovoriti.«

»Dobro,« je odgovorila Drohojovska.

Potem sta skočila oba z Novovjejskim v hlev in kot tretja z njima Baša in čez nekaj očenašev je zapeljalo dvoje sani pred hišo. Volodijovski in Kržiša sta sedla v ene, Novovjejski s hajdučkom v druge in odpeljali pa se brez voznikov.

Gospa Makoviecka pa se je obrnila k Zaglobi in rekla:

»Gospod Novovjejski se je izjavil glede Baše.«

»Kako to?« je vprašal Zagloba nemirno.

»Gospa podkomornica Ivovska, njegova krasna botra, namerava jutri priti semkaj, da bi se z menoj porazgovorila, gospod Novovjejski pa me je prosil, da bi mogel, četudi le oddaleč, Bašo spoznati, ker sam razume, da če mu Baša ni prijazna, bo ves trud in napor zastonj.«

»In zato si jih, gospa dobitnica, odpravila na saneh?«

»Zato. Moj mož je zelo tankovestn. Večkrat mi je pravil: »varuh sem posestvom, moža pa naj si vsaka sama izbere; da bo le čestit, se jaz ne bom protivil, tudi če bi bila v premoženju razlika.«

Sicer pa imata obe a Kržišo leta in se bosta že znali odločiti.«

»Kaj pa nameravaš, gospa, odgovorili gospo podkomornici Ivovski?«

»Moj mož pride v maju, njemu tu prepustim; vendar mislim, da bo tako, kakor bo Baša hotela.«

»Novovjejski je mladič!«

»Toda sam Mihael je povedal, da je znamenit vojak, ki se je že proslavil z vojnimi čini. Ima čedno premoženje, rodbinske zveze pa mi je vse razložila gospa podkomornica. Vidiš, gospod, to je bilo tako: njegov praded, rojen od knežje Sienituvne, je bil primo voto²² oženjen...«

»Ah, kaj me brigajo njegove rodbinske zveze!« jo je prekinil Zagloba, ki ni tajil slabe volje, »ni mi brat ne svat; jaz pa ti povem, gospa, da sem določil hajdučka za Mihaela, zakaj če je med dekleti, ki po dveh nogah hodijo po svetu, katere lepša in bolj čestita od nje, naj jaz od tega trenutka naprej začnem hoditi po štirih kakor urus²³!«

»Mihael še na nič ne misli, pa če bi tudi mislil, bi mu oči prej na Kržiši obvisle... Ha, Bog to odloči, čigar sodba so neodumljive.«

»Toda če bi ta golobradec koš odnesel, bi se od veselja napil!« je dodal Zagloba.

Medtem sta se v obeh saneh tehtali usodi vitezov. Gospod Volodijovski dolgo ni mogel besede spraviti iz sebe, slednjič pa je takole nagovoril Kržišo:

»Ne misli, gospodična, da sem jaz kak lahko-mišljen človek ali kak smukavec, ker mi tudi niso leta po tem.«

Kržiša ni nič odgovorila.

»Oprost mi, gospodična, to, kar sem včeraj storil, ker je prišlo iz tako izrednega nagujenja do tebe, da ga nikakor nisem znal ukrotiti... Moja milostiva gospodična, moja ljubljena Kržiša.

²⁰ V prvem zakonu.

²¹ Medved.

²⁰ Slovesna izjava.

²¹ Zaupljivo občevanje.

bratovščina na praznik sv. Jožefa, ko sprejemajo tudi nove ude. Vaakdo prejme sprejemno sliko in svečo, blagoslovljeno za zadnjo uro. Za vpisane ude se opravi vsako leto 12 sv. maš. Udje naj molijo vsak dan 3 očenaje in zdravemarije za srečno zadnjo uro.

Komenda. Tudi v naši fari so ljudje precej bolehalo za hripo, ki pa so jo povečini že preboleli. — V nedeljo 12. marca je bilo v Domu predavanje o pokojnem nadškofu Jegliču s skioptičnimi slikami. — Videli smo tudi film Mladinskega tabora v Ljubljani. — V letu 1937 je bilo popitih 33.519 l alkoholnih pijač, v letu 1938 pa 47.972 l, torej v letu 1938 14.453 l več kakor leta 1937. — V Našočah pri Komendi je umrl Karančev oče. Na Bregu pri Komendi je odšla v večnost gostilničarka Marija Sedlar. Bog jima bodi milostljiv sodnik!

Rob-Krava peč. V članku »V kraljestvu siromakov«, ki je izšel v »Jutru« št. 47 z dne 24. februarja 1939 izpod peresa L. Z., pripomnim naslednje: Cesta Rob-Krava peč se gradi že več let. Kakor je pri vsaki napravi potreben denar, tako je tudi tukaj. Delo se izvršuje po proračunski možnosti. Čudim se, da je ravno sedaj taka sila, zakaj pa še hitrice prej ni bilo? Ni res, da je iz Roba v Krvavo peč 12 km, res pa je, da je do Krvave peči 7 km in je resnično kot trdi tudi dopisnik, da je pot hribovita in naporna. — Šolske zgradbe v Krvavi peči žele vsi vaščini, šolski upravitelj in učenci. S čigavo pomočjo pa se je osnoval šolski sklad? Ali ni bil ravno sedanji šolski nadzornik Peterlin tisti, ki je kot oblasni poslanec izposloval, da je šola prejela 20.000 din podpore, lansko leto je bilo vnešeno v šolski proračun 1000 din za stavbni sklad, letos pa 10.000 din, tako da bo znašal sklad z obrestni vred nekaj manj kot 50.000 din. Zakaj pa prej niso odobraval postavk za stavbni sklad in so jih črtali? Zakaj pa šola v drugih časih ni prejela podpor?

Vinica pri Črnomlju. V vasi Dol. Suhor se je začetkom marca zgodil žalosten slučaj, ki je zahteval človeško življenje. Proti večeru sta se vračala z dela v vinogradu 34 letni Adlešič Peter, pos. sin iz Dol. Suhorja, in 23 letni Gregor Stariha iz Dol. Suhorja. Med potjo sta se sporekla, ter je med njima nastal pretep, v katerem je Stariha zadal Adlešiču več težkih udarcev z gnojnim vilami, zaradi katerih je Adlešič pol ure pozneje na svojem domu umrl. Kaj je bil vzrok tega prepira nam ni natančno znano. Menimo pa tole: kjer ni več Boga ni vere vanj, tam je odprta pot vsaki hudobiji. Nedavno je prišel sem slab časopis, ki je s pisano besedo širil zmote in zmede med takrat dobro ljudstvo. Kdaj bomo spoznali, da so nam poboj v sramoto in v duhovni in gospodarski propad!

Begunje pri Cerklari. Ljubki beli zvončki so cveteli in pozvaljali po bližnji Stivnici ter vabili pomlad; toleh cvete po naših kraških gmajnicah že več kot mesec dni, pa ne pomagajo vse skupaj nič. Z bloške planote nam še vedno pošiljajo mrzlo burjo, da nas včasih prepiha do kosti. No, vkljub temu hitimo z delom v Cerklarenem domu in bomo imeli na praznik sv. Jožefa telovadno akademijo. Nastopili bodo naši veliki in mali. Pridimo pogledat to našo ljubo mladino! — Na praznik Marijinega oznanjenja pa bo »Materinski« dan. Z veliko verno se naši mali pripravljajo tudi za to prireditve. Spomnimo se posebno še ta dan svojih mater, ne samo mali, ampak tudi veliki otroci. Saj se človek zaveda, kaj je mati pravzaprav šele potem, ko je odrasel. — Živahna akcija za Mohorjevo družbo se vrši po fari in je dosegla prav lepo število. Prav je tako! Za dobro knjigo radi žrtvuemo, čeprav denar težko zaslužimo.

Turnišče. Gospod Mihael Jerič, kaplan v Prevaljih, brat našega gospoda dekana Ivana Jeriča, je premeščen s prvim marcem v Kuzmo na novo ustanovljeno ekspozituro. Zelimo mnogo sreče.

Dole pri Litiji. V našo faro, ki šteje 1400 duš, prihaja 120 »Domoljubov«. V najlepših nadah smo živeli, kaj vse bomo zadeli, pa nismo prav nič. Zreb je pa res sleg, da ni videl našega lepega gorskega kraja. — Obilen družinski blagoslov je pri posestniku Francetu Oblaku v Radgonci. Rodilo se je že 16 otrok od ene matere, 12 dečkov in 4 deklice; razen dveh dečkov, ki sta umrla, so vsi zdravi in krepki. Za krst čestitajstelega so prosili Nj. Vel. kralja Petra II za botra, ki se je odzval s tem da je poslal družini 1000 din podpore. Pri krstu pa je deček dobil ime Peter. — Na poti je dohitela smrt 70 letno Rotiljo Lenart iz Vel. Preske. Šla je v sosedno vas po opravkih, pa se ni več vrnila. Imela je srčno napako, kar je bilo najbrž vzrok, da so jo našli sredi poti mrtvo.

Bratu — duhovniku za god!

Kruta smrt nam v zimi vzela, kar ne more več vzbrsteti, našo zlato, mrtvo mamo za življenje več ogreti.

Pa na grob se vsa preseli, o pomlad, do dna v globine, pa od tam nam rožo zcveteli — tolažilno za — spomine!

In to rožo z groba mame, Tebi, brat, za god bi dala, k dobi mame za voščilo prošnje sem v nebo poslala!

»Naj Te vodijo v nebesih, kot na zemlji so skrbeli: da so tukaj in pri Bogu svetlo tekli Tvoji dnevi.

Da bi svetega rednika Jožefa dotlej posnemal, dokler v raju poleg njiju ne bi sreče vse zavzemal!

Marija Ferjan.

Bila je v sorodstvu s g. general. vikarjem Ign. Nadrahom. Naj v miru počiva! Prizadetim pa naše sožalje.

Preiganje pri Litiji. Za »špansko« boleznijo je zbolelo v v naši fari precej ljudi. Ta bolezen si je to pot izbrala odrasle, ki jo bodo gotovo lažje preboleli kot pa mladina. — K zadnjemu počitku smo spremili dne 23. februarja Franciško Irt, »Kantčevoc«, iz Preiganja. Rajna je bila članica tukajšnje dekliške Marijine družbe, zato so jo vsa dekleta z družbino zastavo spremila k zadnjemu počitku ter zasula njen prerani grob z premmogimi belimi vencji. Omenjena je bolehalo mnogo let. Umrla je v starosti 30 let. Bodi ji ljubi Bog bogat plačnik. — Na Jožetovo prirediti FO in DK po deseti sv. maši v Ljudskem domu akademijomjo z izredno bogatim sporedom. Vabimo vse prijatelje naše katoliške prosvete, da se akademije udeležijo v večjem številu kot doslej. — V postnem času je vsak petek pobožnost v podružni cerkvi Sv. Križa v Vel. Trebeljevem. Ob 9 pridiga in sv. maša. — Pravkar je čas za obnovev naročnine Družbe sv. Mohorja. Čim več naročnikov

naj šteje naša fara. Naročnina se sprejema v župnišču. — Naročniki »Domoljuba« iz naše fare niso pri žrebu nič dobili. Bo pa morda drugič. — Dan 40 mučnikov je bil lep, sončen.

Vodice nad Ljubljano. Fantovski odsek Vodice pripravlja za praznik 19. marca ob 3 popoldne v Domu v Vodicah II. akademijo, ki bo po svoji pestrosti in zaradi vseh novih točk še zanimivejša od lanskoletne. Razne težke vaje na orodju, gibčnost in neverjetna telesna prožnost pri gimnastičnih vajah, pa ljubkost nastopa naših matih, bo navdušila še tako razvajenega gledalca. Spored je naslednji: 1. Pozdrav, 2. »Boguc«, 3. »Do Marijec (mladci), 4. Vaje z vetrnicami (na račaj), 5. proste vaje za leto 1939 (člani), 6. konja (člani), 7. talna telovadba, 8. »Gor čez izaroc (člani), nato govor ter odmor. Po odmoru 9. »Naroduc«, 10. gimnastika mladcev, 11. »Mladi voljaki (naračaji), 12. vaje z meči, 13. »Nebo žaric (člani), 16. »Državic in himna. — Pridite pogledat kmetskega fanta in delavca iz Vodice, ki boše biti vreden naslova Zveznega prvaka tudi pri svojih domačih prireditvah!

Hotič pri Litiji. V novi župniji še nimamo Prosvetnega društva, zato je potrebno, da bi se poleg Fantovega odseka ustanovilo tudi to društvo. Potrebno je tudi, da bi se čimprej zgradil dom, ker nimamo nobenega primerne prostora za prirejanje iger in drugih stvari. Zaradi tega je skrajno potrebno, da bi se to pri nas izvršilo. — Okoliške fante vabimo, da naj vetopijo v Fantovski odsek. — Člani in naračajniki gasilske čete pridno vadijo proste vaje za nastop na gasilskem kongresu v Ljubljani. — Za prihodnji mesec razpisuje »Slovenec« nagradno žrebanje, zato tisti, ki niste imeli sreče pri »Domoljubu«, naročite za tri mesece »Slovenca«, mogoče vam bo sreča tam bolj mila.

Bled. Bled živi predvsem od tujkega prometa. Zato je vsako pomlad splošna skrb, kakina bo sezona. Za letos se kljub nemirnim časom s negativnim razmeram v Evropi obeta kar dober obisk. Veliko je povpraševanja iz inozemstva, in prve nemške izletne skupine so naznanjene že za veliko noč. — Občina je kupila veliki Kongrezev park in vilo Zoro, s čemer je Bled pridobil najlepše sprehajališče, ki je v kraju. Do sedaj je bil Bled v primeri s štajerskimi zdravilišči v tem oziru silno siromašen in zapuščen; z nakupom novega parka, ki bo sicer občino za nekaj let precej obtežil, je ta kritična pomanjkljivost odstranjena. — Naši mladci so v novi lepi dvorani preteklo nedeljo uprizorili prav lepo igro »Lut z goras«. Dasi je večina nastopala prvič, so zelo

Dr. R. W. Pearson

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev rastlin s uporabo »HERSAN ČAJA«, mešanice posebnih zdravilnih rastlin po navodilu dr. R. W. Pearsons, glavnega zdravnika v Bengaliji (Angl. Indija). Dolgoletna skušnja potrjuje vrednost

»HERSAN ČAJA«, in sicer z nedvomnim uspehom pri boleznih: poapnenja žil, krvnega obtoka, ženskih boleznih, bolečinah menstruacije (mesečno perilo), pri migreni, revmatizmu, boleznih ledvic in jeter, motnjah v želodcu, zastrupljenju, zaprtosti, protinu, črevesnih boleznih, hemoroidih, pri splošnem in prehitrem debeljenju in proti zgagi. »HERSAN ČAJ« se dobi v vseh apotekah.

Zahtevajte brezplačni vzorec

»RADIOSAN«, ZAGREB, Dukljaninova 1.

Reg. S. št. 19634-35.

HERSAN

Ure fotoaparati harmonike kolesa torbice kovičke nahuštnike porcelan steklo

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIH CENAH

STALNO

Stenmecki
CELJE 19

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI!

CENIK ZASTONJ

Beseda k pismu o igrah in igranju

Mislim, da je bila ta beseda marsikomu vzeta iz srca. Zakaj resnica je, da se je med mnogo zrnja na naše odre zasejalo mnogo plev in plevev. Zlasti med tako zvane burke, katere preplavljajo naše odre takole v predpustnem času. Skoro vsako tako vabilo k predpustnim burkam ima dostavljeno besedilo: »Kdor se hoče pošteno nasmejati, naj golovo pride!« Zdi se mi, da so marsikje burke slavnemu občinstvu že popolnoma pokazile vsak pošten okus. Neslani dovtipi, plitva šala, piehki prizori, nobene duhovitosti, vse preračunjeno le na poulično in pocestno zabavljico, nič našega, nič domačega, vse samo tuja navlaka iz raznih narodov, ljudstev in jezikov... Res bi bila potrebna temeljita revizija vseh naših oderskih produktov. Neveda bi zbolela. To vem iz lastne skušnje. Kako je bilo, ko sem domačim igralcem pograjal neko burkasto odersko delo. Ves Izrael je bil pokonci. »Sovraži nas, ni nam naklonjen, ne pusti nam veselja, le to hoče, da bi se pobožno držali, a! naj prazni dvorani igrano, kdaj bomo pa kaj zaslužili!!!

rovosti ti v igro od »svojegat dodajo... In vsa to imenujejo potem igro in igranje!

Skoro se morem iti mimo, da bi se ne dotaknil tudi naših oderskih dramatičnij. Komaj zasleda kje kaka povest beli dan, že jo vzame v roko kak podeželski oderski strokovnjak in iz lepe dostojne igre napravi grdo mašilo, napiše osebe, razdeli dejanja, za vsakim drugim prizorom sledi sprememba odra, okratka: uboga povest, ki se razkazuje po odru, siromaki igralci in potrpežljivi gledalci!!!

Prosvetna zveza bi izvršila zares veliko delo, če bi izvršila pregled vsega materiala, ki se današnji čas prodaja po naših odrih. In če bi to izvršila z vso odločnostjo. Presodila in obsodila zlasti vse burkasto plažo in navlako.

Naši mlajši in najmlajši oderski talenti imajo pa pred seboj hvalečno polje, kjer naj zastavijo brazdo. Na naše odre z domačim blagom in ne s tujo kramol! Poglejte le malo okrog sebe in dobili boste dosti snovi, ki kliče po odru in po obdelavi...

Potem pa še to: Ponekod spravijo na oder vsako bedarijo, drugod so pa bolj previdni, vsaj malo pregledajo, kaj bodo igrali. Pa so takoj pritožbe. Tam smejo igrati, pri nas pa ne! Tam imajo polno dvorano, pri nas pa ne. Dobro bi bilo, da bi se nekateri takile nergači vprašali, zakaj imajo tam polno dvorano. Ni samo to važno, kaj kje igrajo, ampak tudi, kako igrajo. K a k o. O, to je zelo važno vprašanje! Ponekod gledaš še vedno pred seboj mrtve figure, brez življenja, brez izraza, lesene, okorne postave, ki se vloge nadrdrajo in ti jo poropotajo, kvečjemu par si-

NAZANILA

Duhovne vaje. Na Mali Loki pri Ihanu bodo duhovne vaje in sicer od 18. do 22. marca za žene; od 24. do 28. marca pa za dekleta.

Duhovne vaje za dekleta bodo na Mali Loki od 24. do 28. marca. To so zadnje duhovne vaje pred velikonočnimi prazniki. Dekleta, ki bi radi v svetem veselju praznovali veliko noč, lepo povabljeni. Priglasite se na naslov: Dom Breznice dežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

dobro padši svoje vloge. Občinstvo je prav zadovoljno odšlo iz Prosvetnega doma. Škoda le, da iz nepredvidenih in nenadoma nastalih zaprek ni mogel priti orkester, ki je bil napovedan. — Za proslavo materinskega dne na praznik Marijinega Oznanjenja zopet pripravlja Prosvetno društvo lepo prireditve. Vabimo že danes.

Razkrižje pri Ljutomeru. Dne 10. marca se je pokazal okrog 9 dopoldne ognjeni zubelj na hiši Mikule Jelene v Salarčaku. V dobri uri je hiša že popolnoma zgorela, ker je bila krita s slamo in ker v bližini ni bilo dovolj vode. Hiša stoji namreč na hribu. Ljudje so o vzroku požara ugotovili različno; nekateri pač mislijo, da se je užgala od slabega dimnika. Drugi dan, v soboto, je ponovno začela goriti okrog poldne hiša pri sosedu Nemcu Ivanu in je tudi do tal pogorela. Sedaj pa se je ljudem to že čudno zdelo in so začeli govoriti na them, pa tudi glasno, da pač gre za namerne požige. Osumili so Nemčevno ženo, ker se je ves čas zelo sumljivo vedla in ker so jo videli prejšnji dan hoditi okrog Mikulekove hiše. V soboto pa je tudi doma nekaj časa prej hodila tam, kjer se je pozneje pojavil ogenj. Ljudje so povedali vse te sumnje orožnikom, ki so jo ostro zaslišali, in po kratkem tajeju in laganju je priznala, da je res ona požigalka obeh hiš.

Št. Peter pri Novem mestu. 23. februarja je umrl naš dolgoletni naročnik Franc Trkaj, posestnik in čevljar iz Zagrada. Naj počiva v miru! — V nedeljo 26. februarja je poročal o delu in položaju sodanje viade in o našem notranjem in zunanem življenju naš poslanec dr. Veble. — V začetku marca je odšel na novo službeno mesto k sv. Petru v Ljubljano dolgoletni naš g. kaplan Tine Starc. — Navega kaplana g. Gnidovca blagoslovilaj Bog!

RADIO LJUBLJANA

od 16. marca do 23. marca 1939.

Četrtek, 16. marca: 13.40 Slovensčina za Slovence, 20.00 Koncert, 21.15 Citre solo. — Petek, 17. marca: 18.00 Ženska ura: Vrtnarili bomo zabeli, 18.40 Francoščina, 19.50 Kotiček SPD: Triglavska stena pozimi, 20.00 Koncert. — Sobota, 18. marca: 18.00 Za delopust, 19.50 Beseda k prazniku, 20.00 O zunanji politiki, 20.30 Prenos iz Maribora: Jozeľovanje v Mariboru. — Nedelja, 19. marca: 9.45 Verski govor, 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz stolne cerkve v Mariboru 17.00 Kmetijska ura: Spomladansko delo v vinogradu, 17.30 Prenos koncerta mladinskega pevskega zbora iz Rač pri Mariboru, 19.50 Vsem Jožekom in Jožicam, 21.10 Bolgarski godalni kvartet. — Ponedeljek, 20. marca: 18.00 Paberki iz vsakdanjega zdravstva, 20.00 Klavirski koncert, 21.15 Kmečki trio. — Torek, 21. marca: 11.00 Šolska ura: Planinske srečke in njih zgodovina, 18.00 Pester spored Radniškega orkestra, 18.40 Pola k Bogu, 20.00 Orgelški koncert. — Sreda, 22. marca: 18.00 Mladinska ura: Cebelji grad, 18.40 Angleško šolstvo — II. del, 20.00 Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča.

d Izplača se Vam vožnja v Ljubljano, ako kupite za svojo obleko, plašč ali kostum pri Jeločnik & Simončič, Ljubljana, Prod škofijo 13.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neomejenim jamstvom

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

v lastni palači

obrestuje braniine vloge najugodnejše

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas izplačljive

obrestuje po 4%; proti odpovedi po 5%

ŽELEZNINA FR. STUPICA v Ljubljani

Gospodarska cesta 1

ima vedno v zalogi: **stavnbi materialni:**
Trboveljski cement, betonsko železo, strešno lepenko, storjo in dr. Palično železo, črno, cinkovo, pocinkano, bakreno, medno in drugo pločevino. Mrežo in žico za ograje. Peči in štedilnike. Okovje za stavbe in pohištvo. Črpalke za vodo in gnojnico. Cevi in armature za vodovod. Konopneno in gumijaste cevi. Kopalne kadi, klozete, lijake, rešetke za kanale. Orodje za vse obrti. Mere za les. Vozne dvigalke. Žage in verige vseh vrst. Kroglična vretena za krožne žage. Tehtnice in uteži. **Pojedel-ske stroje:** Slamoreznice, mlatilnice, gepije, mlince, in stikalnice za sadje, žitošišilnike, kosilnice »Deering«, kultivatorje, posnemalnice, jermena, nože za slamoreznice. Vsi stroji so garantirani! Pluge in brane. Kotle za krmo in žganjekuho. Kuhinjsko posodo raznih vrst. Čebelarke in sad-jarske potrebščine. Razstreljiva, bengalski ogenj, topiče itd.
Tovarniška zaloga »STEYR« krogličnih ležajev.

Halo! Gospodinjje, pozor!

Nova trgovina z ostanki in cenejšim oblačilnim blagom, katerega potrebujeta delavec in kmet za vsakdanjo porabo, je otvorjena v Ljubljani, v bližini Zmajskega mostu, Sv. Petra nasip 29 (nizka hiša za Ljubljani, tam, kjer je krompirjev trg). Bela kontena, dobra, se dobi po 5 din m, najboljša 8.80 din, pisano za srajce 5 din, najboljša 9 din, kambrik za obleke in predpasnike, dober 6.80 din, najboljši na obe strani 9 din, hlačešina, srednja 22 din, naj-boljša 30 din, karnarnejzi od 28 do 40 din, cvirnarnejzi za ženske in otroške obleke 9 do 14 din, razni bombažasti šofii dvojne širine od 20 do 30 din, žepni robci po 1 din, naglavne rute po 6 din, različni ostanki od 3 din naprej komad. To trgovino je na tem prostoru odprla špicijalno za cenejšje in delavno blago znana ljubljanska trgovina F. I. GORICAR, za to že njeno ime jamči za ugoden nakup!

BISTER FLUID

je za masažo pri raznih poškodbah nog in kit, pri revmatizmu ter pri težkem delu. BISTER prašek prepreči mnogotere konjske bolezni, posebno pa nadubo.

MLEKIN je sredstvo za pomnoženje mleka pri kravah, za prebavo in celo pomiljanje. Navodilo priloženo. Bister fluid mala steklenica Din 10[—], velika Din 16[—], Bister prašek zavoj mali Din 10[—], veliki Din 16[—], Poština od 8—10 Din.

Prodaja Drogerija Ivan Kanc, Ljubljana-Neboitnik

Kmetje!

Tudi vi želite povečati svoje dohodke, želite, da se vaša živina bolje razvija, da pridobi več na teži, da dajo krave več mleka, da pujske in teleta obvarujete pred boleznijo, da živina raje žre in da bolj izkoristi hrano (tudi čenene odpadke). Zato uporabljajte »Pekk« in »Osana« in dosegli boste gotov uspeh. Ali ne verujete? Evo vam za-hvalna pisma iz naših krajev, katera lahko sami kontrolirate.

G. J. Brodar, predsednik Kmetijske zbornice in načelnik Kmetijske zveze, Hrastje pri Kranju: »V splošnem lahko rečem, da so bili rezultati pokladanja Pekka in Osana zadovoljivi. Krmil sem 42 dni dva mlada bikca z dodatkom Pekka in Osana. Pozneje, ko jima nisem več pokladal prepa-ratov, eta pridobila na teži po 19 kg manj, dasi sta bila hranjena enako kot prej; vendar ni glavno, da sta bikca zaradi dodatka Pekka in Osana dosegla precej večjo težo, ampak, da sta — kot plemenjaka — postala lepa, polnega telesa, zaradi česar se doseže najmanj 2—3 din višja cena pri kilogramu.

Dvema molznima kravama sem pokladal Pekk in Osana; prva je pridobila 1½ litra mleka, druga pa 1¼ litra mleka dnevno.

Prof. dr. L. Ganslmayer, Inslau, p. Kočevska Reka: »Poskusna količina Pekka in Osana je dala dobre rezultate. Prepričan sem, da se bodo ti pre-parati pri nas uvedli.

Zivinozdravnik g. F. Kulterer, Slovenske Ko-njice: »Poskusil sem Pekk in Osana pri breji svinji in mladičih, pa sem z rezultati zelo zadovoljen.

Župnik Markež Franc, Zagorje ob Savi: »Pekk in Osana sem uporabljal za plemenito svinjo, ki so jo mladiči zelo izžrli. Po uporabi Pekka in Osana se je takoj okrepila in je njen zarod zdrav in krepak. Vsi, ki so mladiče kupili, so z njimi zelo zadovoljni. Tudi odstavljeni teleta, katerim sem pokladal Pekk in Osana, so se lepo razvijala in je bil uspeh očividni.

PRASIČI IZREDNO PRIDOBEO NA TEŽI G. M. Šipic, Češnjek, p. Cerklje pri Kranju: »Sporočam Vam, da sem imel s Pekom in Osanom pri prasičereji povoljen uspeh.

G. B. Ivartnik, Sv. Helena, p. Črna pri Preva-ljah: »Pred kratkim sem kupil dva prasička po šest tednov etara, ki eta nerada žrla, eta se slabo razvijala in bila zelo suha. Zato sem jima začel dajati med običajno krmo Pekk in Osana. Po 20 dneh eta prasička izredno napredovala, pridobila na teži, postala zelo gladka, začela sta zelo rada žreti. Skratka, sedaj sta zdrava in najlepša prasička v tukajšnji okolici, tako da ju ljudje obču-dujejo.

G. A. Šuštaršič, Kamnik 32, p. Preserje pri Ljubljani: »Pekk in Osana sem pokladal pujskom, ki so zelo zrastle in postali prav lepi; zato sem z uspehom zadovoljen.

G. A. Puntar, trg., Logatec: »Prasič, ki je 31 dni dobival Pekk in Osana, se je v tem času zredil

za 28 kg; s temi preparati sem bil nadvse zado-voljen.

G. A. Bošelj, Stara Oselica 44, p. Gorenja vas: »Ponovno naročam Pekk in Osana, ker sem bil z njima zelo zadovoljen. Pri prasičkih v staro-eti dveh mesecev sem dosegel zelo dober uspeh.

G. M. Oblak, posestnica, Vrhnika: »Imela sem devet prasičkov in sem jih krmila vse enako, le dva izmed njih sta dobivala Pekk in Osana; stroški za preparate so znašali 26 din, a prasička eta pridobila na teži 22 kg več kot ostali prasički, ki niso dobivali preparatov.

PRASIČI BOLNI V NOGAH. M. Breznar, Mir-ni dom 50, p. Hoče: »Sporočam Vam, da sem s Pekom in Osanom zelo zadovoljna. Prasič, ki je bil bolan v nogah in slabo rejen, je po Vaših pre-paratih takoj ozdravel in se zredil tako, da je v enem mesecu pridobil na teži 60 kg; poleg tega je dobil lepo svetlo dlako, tako da sem ga bila ve-sela.

G. J. Ušeničnik, Trebija 4, p. Gorenja vas nad Skofjo Loko: »Pekk in Osana smo uporabili pri zdravljenju enoletne svinje, ki je zbolela na nogah 14 dni potem, ko je skotila mladiče. Žival je po-polnoma ozdravela in dobila zopet močne noge ter dober tek; mladiči so ob večji množini mleka vidno rastle. V vsakem oziru so Vaša zdravila vredna največjega priporočila.

KRAVE. A. Puntar, Logatec: »Ugotovil sem, da se je zaradi uporabe Pekka in Osana dvignila mlečnost pri mojih kravah za 3 litre dnevno; po-leg tega so krave dobile lepo svetlo dlako in ve-lik tek.

G. J. Vode, Podgora 8, p. D. M. v Polju: »Uporabljal sem Pekk in Osana pri skrajno izstra-dani kravi, kateri se je takoj povečal tek, začel je rada žreti in pridobila je na teži okrog 40 kg, mlečnost pa se je podvojila.

»Prajuc«, Iarna, Zagorice 101, p. Bled: »Pri vzreji srebrnih lisic vedno uporabljamo Pekk in Osana ter smo zelo zadovoljni. Ugotovili smo, da dajo lisice, ki jim pokladamo preparate, števil-nejši in boljši zarod.

Kuncereja. S. Stirba, Nova Gradiška: »Vale preparate uporabljam pri vzreji angleških angore-kuncev in sem dosegel odlične rezultate tako pri mladih kot pri starejših živalih, in to glede rasti dlake kot glede porasta teže.

(Upamo, da nam imenovani ne bodo zamerili, ker smo objavili njihova imena; storili smo to v svrhu podviga našega narodnega gospodarstva.)

Vsak kmetovalec mora napraviti vsaj poskus! Pošljite vnaprej 100 din in dobili boste 100 45kg Pekka in 5 kg Osana, ali za 50 din 2 kg Pekka in 2 kg Osana. Brezplačne nasvete daje

Steg d. d., Zemun

Prodaja za Dol. Logatec: Lekarna Kristan; za Mur-sko Soboto: Drogerija Anderš.

Toplo vreme prihaja, bodite previdni!

Vaše vino

varuje pred pokvaro „Kaiserjev bisulfator“

Rošil so boste velike skrbi, če si nabavite, in sicer takoj novo konstruirani in patentirani „Kaiserjev Bisulfator“ aparat, ki obvaruje vino, da ni kalno in da se ne skisla in pokvari v nečistih sodih. Cena s priborom Din 48[—]. **KALNO VINO** in goščo v sodu boste temeljito očistili in se izognili vsaki škodi, če si nabavite

Kaiserjev „Etha“ filter
Din 25[—]— 36[—]— 52[—]

„Bisulfator“ Lindvili Kaiser, lastnik veletrgovine vina in alko-holnih pijač, L. R. C.

Zagreb, Trg Kralja Petra 1

Zahlevajte takoj prospekt in navodilat

Pomladne novosti

za dame in gospode nudi po nizkih cenah
Oblačilnica za Slovenijo - Ljubljana
Tyrševa cesta 29 (hiša Gospodarske zveze)

NE ZAMUDITE

si ogledati mojo veliko zalogo novo kupljenega pomladanskega blaga za damske in moške obleke. Nudil Vam bom naravnost presenteljive cene ter odlično kvaliteto. Moja želja je, da si ogledate mojo lepo zalogo. Damsko volнено blago Vam se-mo dim meter od 20 din naprej, za kostume, 130 cm široko, od 20 din naprej, moško blago za športne in solidne obleke, kamgarne od 50 do 250 din, ti-ekovine, bele blago itd. — Ker ste že vajeni moje solidne postrzebe, Vaa samo prosim, da ne pozar bite pri nakupu moje trgovine, za kar se še po-sebej priporočam

Ludvik Boltin, Dol. Logatec

NOVI GROBOVI

In zašujno v ro milost daj, da pridem k Tebi v sveti raj. V Zagrebu je umrla so-proga profesorja in neumornega prosvetnega delavca Tilka Šarabon iz Ljubljane. — V Grčarevcu pri Planini je preminul posestnik Franc Zigon. — Na Pobrežju pri Mariboru so djali v grob šolskega upravitelja v pokoju Kvirina Pertla. — V Cerknici je odšla h Gospodu po večno plačilo 82-letna Zofija Šerko roj. Obreza. — V Rečici ob Savinji so pokopali 69-letnega velepos. Franca Kolenca. — V Selnici ob Dravi je umrla Ema Vollmaier. — V Sočanju je preminula posestnica in gostilničarka Marija Cerovšek. — Na gradu Turjaku je napustila solzno dolino 75-letna Gizela pl. Adamovič. — V Šmartnem pri Litiji so spremili k večnemu počitku posestnika in cerkvenega ključarja Janeza Tomšeta. — V Višnji gori so djali v grob odvetniškega uradnika Franca Turka. — V Mozirjah so pokopali posestnika in gostilničarja Antona Majerholda. — V Dol. Logatecu so spremili k večnemu počitku Ivano Tržar roj. Kremenšek. — V Kresnicah so djali v hladen grob železničarja Franceta Martiška. — V Ljubljani so umrli: posestnik Franc Verbič, žena železničarja Marija Schulz roj. Erklavec, policijski uradnik Alojzij Repše, Marija Herz-mansky roj. Strubelj, Franci Goršič, častnik v p. Ignacij Lah, upokojenec drž. žel. Franc Spogar in upokojenka lobačne tovarne Marija Armič. Naj počivajo v miru!

iz naših društev

i Skofja Loka. Opozarjamo tudi na akademijo, ki bo 12. marca, na praznik sv. Jožefa. Priredita jo Fantovski odsek in Dekliški krožek.

i Vojniku pri Celju. Krajevna kmetijska zveza v Vojniku ima v nedeljo 19. marca takoj po rani naši svoj redni občni zbor. Govornik iz Celja. Člani kakor tudi nečlani kmetje vabljeni!

i Rogatec. Naše Prosvetno društvo je dokaj delavno. Fantovski odsek je priredil dne 5. marca igro iz vojnih časov »A njega nič. Igra je žalosten spomin na svetovno vojno. Igralci so se zelo potrudili, za kar jim bodi izrečena vsa pohvala. Udeležba je bila tako velika, kakor do sedaj že najbrk nikdar ne. Igra je bila ponovljena 12. marca. Fantovski odsek bo na Jožefovo imel svoj praznik. Popoldne bo v Domu tepa akademija. — Vljudno vabljeni.

i Žiri. Tukašnje katoliško delavstvo bo praznovalo svoj delavski praznik sv. Jožefa. Zvečer istega dne bodo člani ZZD priredili v Žirih v Prosvetnem domu na Dobračevi igro »V borbahe, dramo v 3 dejanjih iz življenja in trpljenja tovarniškega delavca. Vljudno vabimo.

i Preska. V nedeljo 19. marca na praznik sv. Jožefa popoldne ob 3 priredita Fantovski odsek in Dekliški krožek slovesno akademijo v Prosvetnem domu v Preski z jako zanimivim sporedom. Pridite pogledat. Na avdijenat Velopnina obitajna.

i Železniki. V nedeljo 19. marca priredita Fantovski odsek in Dekliški krožek telovadno akademijo. Na sporedu je 18 točk. Prijatelji katoliške mladine vljudno vabljeni.

i Reteče pri Skofji Loki. Dne 19. marca bo ob pol 4 pop. v Prosvetnem domu založna »Grah«. Prve tri slike igre se gode v Ljubljani, četrta pa v Skofji Loki.

Mislil je, da je njegova srajca bela...

...dokler ni našel ovratnika, ki je bil opran z Radionom.

Ne trudite se pri pranju z različnimi drugimi pralnimi sredstvi, ker samo z Radionom oprano perilo postane sneznobelo. Učinek Vas bo presenetil! Dobro Schichtovo milo, prepojeno s kisikom, pronica skozi tkanino in odpravi brez vsakega mencanja vse nesnago. Ne zadovoljite se s sredstvi za pranje, pri katerih se morate na vso moč truditi, da postane perilo belo, temveč uporabljajte Radion, pa boste imeli z lahkoto »Radionbelo« perilo. Razložek bo očiten, če primerjate perilo. Perilo oprano z Radionom bo ostalo vedno sneznobelo. Razen tega bo bolj trpežno, ker Radion varuje perilo.

Schichtov
RADION
pere sam

Prvi smodnik v kaki vojni v Evropi se je rabilo za streljanje v bitki pri Crecy na Angleškem leta 1356. za časa vladanja Edvarda III. Na Kitajskem je običaj, da poročeni sin s svojo ženo živi pri svojih starših. Zaradi tega najdete ondi družine že šestega rodu, živeče skupaj pod eno streho; nekatere take družine štejejo tudi do 300 članov ali sorodnikov.

Lep zaslužek. Znani svetovni prvak v boksanju Louis, črnc, je v zadnjih štirih letih zaslužil z boksanjem ogromno vsoto 1.363.000 dolarjev. Človek je pod božjo vlado in božjo voljo prav tako, kakor mož na parniku. Prosto se giblje na parniku, hodi okrog in okrog na kravo ladje, kakor mu ljubo, a pri vsem tem pa mora iti tam, kamor ga parnik pripelje.

Opeko strešno in zidno vseh vrst iz prvovrstne opekarne kupite po zelo ugodni ceni in plačilnimi pogoji pri
JANKO KONČAR - LITJA

MR. BAHOVČEC

PLANINKA
ČAJ

Za
pomladansko
zdravljenje
za čiščenje in proti
slabi prebavi pijte
zdravilni
'PLANINKA' čaj

Reg. br. 200732

CAJ PLANINKA

Cerkveno predstojništvo v Ajdovcu pri Žužemberku
razpisuje službo

cerkovnika in organista

Prednost imajo oni, ki so že proti vojaščini in
tudi obrtniki. Prošnje naj se vložijo do 20. marca 1939

V KVALITETI KROJU IN IZDELAVI NEDOSEGLJIVE,
V NIZKI CENI BREZKONKURENČNE

ŽE SAM POGLED V NAŠE IZLOŽBE VAS PRIJETNO
PRESENETI IN VABI ZA NAKUP.

Moštova esenca Mostin

Z našo umelno esenco Mostin
si lahko vsakdo z malimi stroš-
ki pripravi izborno, obstojno
in zdravo domačo pijačo. Cena
1 stekl. za 150 litrov din 20,—,
po pošti din 35,—, 2 steklenici po pošti din 55,—,
3 steklenice po pošti din 75,—.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1.

Gnojilne črpalke brzoparilniki štedilniki

GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabl,
10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje
Podržaj Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

Nagrobne spomenike

iz starega pokopališča Sv. Kri-
štofa (ter nove spomenike) po
nizki ceni dobite dokler traja
zaloga pri kamnoseku
KUNOVAR FRANJO
pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

V vsako hišo »Domoljuba«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali ne prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo
polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma
obrtinski pomočnikov ali vajencev in narobe. Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Ajdova moka

à 3 din. koruzni zdrob
in moka 2 din, graham
moka za sladkorno
bolne 5 din. Razpošlja
vsako množino po por-
zetju. — Sedej Pavel,
umetni mlin, Javornik
na Gorenjskem.

Sprejemno agilne,
sposobne
poverjenike in zas'top-
nike po vseh krajih
Slovenije za nabiranje
novih članov varčeval-
cev in posojiltojemal-
cev. Resnim, vztrajnim
sotrudnikom nudimo
ugodno priliko trajne-
ga zaslužka. Pismene
prijava sprejema Po-
sojilnica Moj dom,
Ljubljana, Dvořakova
Štev. 8.

Vsaki osebi - družini

nudimo stalen zaslužek
doma — Pišite: Anos,
Maribor.

Usnje domačega izdel-
ka nudi naj-
ugodnejše obrtnikom in
kmetovalcem Lavrič,
usnjarna, Št. Vid pri
Stični.

Kmetovalci! Izborna
nova vra-
tila (gepelne) dobite po
znižani ceni v že-
lezni — Fr. Stupica,
Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta 1.

Kupujem stalno
stoječ les za produk-
cijo tramov.
Ponudbe pod .S sečnim
dovoljenjem' na upravo
Domoljuba št. 2628.

Vino in sadjevec

prvovrstno sortirano,
od 60 litrov naprej,
razpošlja: Posestvo
»GRIC« pri Mariboru.

Odklo pridno, pošteno,
vajeno dela pri
živini in na polju sprej-
mem takoj. Fr. Skofic,
Brezje 65, Gorenjsko.

Šivalna stroja Singer

skoro nova, čevljarski
— cilinder veliki in
krojaski, šiva naprej
in nazaj. Cena 2200 din.
Naprodaj Stembal, Ve-
gova ul. 8, Ljubljana.

Za vsako družino

vsja oblačila, posebno
moške obleke in parilo
si nabavite najbolje
in najcenejše pri Pre-
skerju, Sv. Petra c. 14,
Ljubljana.

Semenski krompir

Oneida - Jubel - Wohlt-
mann. Priznan po
osrednji komisiji za
semenogojstvo, dobav-
lja Kmetiska gospodar-
ska zadruga v Št. Vidu
pri Stični.

Pozor gazdarji!

Izdelujem najcenejše
in najfinejše orodje
kakor sekire, malarine,
plankeče, cepine Pon-
tafter, cepine kmečke.
Pošiljam po pošti na
drobno in debelo. —
Krmelj Matevž, sekirni
kovač, Log, Šk. Loka.

Mizarskega vajenca

iz okolice Škofje Loke
sprejme Janez Tavčar,
mizarstvo. Forme št. 1,
Škofja Loka.

Iščem vajenca

pridnega in poštenega
z vsjo oskrbo. Ernest
Podboj, ključavničar-
stvo, Žužemberk 72.

Posestvo prodam ali
dam v naj-
em. 50 johov sveta ali
manj, cena 55.000 din.
Ivan Kamnikar, Ravno
brdo št. 4 pri Javoru,
pošta Dobrunje.

Služkinjo na kmetijo
sprejem
takoj. Plača po dogo-
voru. — Franc Vidic,
Bled Grad 65.

Pristen cvetlični med

trčan, naprodaj à 16 din
kg franco Novo mesto.
Razpošiljam od 10 kg
naprej. — Hudoklin
Alojzij, čebelar, Brus-
nice pri Novem mestu.

Prodam večjo množ-
no črne de-
telje v plevih. Kralj
Franc, Ceplje 8, pošta
Lukovica.

Odklo za kmečka dela
sprejem takoj.
Alojz Kregar, Štepanja
vas št. 18, Ljubljana.

Manjše posestvo

kupim za rejo do treh
glav živine. Naslov v
upravi Domoljuba šte-
vička 3544.

Močan voz in teško
komate v
dobrem stanju preda
Selan, Stran-ka vas 7
pošta Dobrova.

Prodam dve vreteni

in dve tribi v dobrem
stanju. Cena po dogo-
voru. — Jože Košir,
valjčni mlin, Škofja
Loka.

Pastirja 14 letnega,
sprejem.
Svetek Janez, Dobru-
nje 27 pri Ljubljani.

Hlapca na kmetijo
sprejme Grad
Ivan, Sv. Jakob št. 11,
p. Dol pri Ljubljani.

Semenski krompir

prvovrsten, prodam. —
Škerjanec, Radomlje.

Fant star 18 let, se
sprejme na kme-
tijo. Iščem se dob
okrog 1600 kg sena in
detelje. Ogrin Tomaž,
Vel. Mengeš 11.

Hiša z zemljiščem

se da v najem ali pro-
da na Brdu pri Ihanu.
Vprašati: Ljubljanska
ulica 51, Moste.

Manjše posestvo

v dobrem stanju, blizu
Kamnika, naprodaj —
Naslov v upravi Do-
moljuba pod št. 3788.

Iščem fanta

iz poštene hiše, za dru-
žabnika k tovrstnemu
avtomobilu. Potrebno
60.000 din. Ponudbe
na upravo Domoljuba
pod »Pošten« št. 3949.

Jačca za valitev

rdečih Rodeialand-ko-
koši oddaja po 2 din
Mesojedec Marija, Cer-
knica.

2000 kg slame ter
1000
kg krmilne pese in ko-
renja prodam, Simens,
Češnjevek 16, Cerklje
na Gorčnjakem.

Bravo s telichom

dobra mlekarica, pro-
da Novak Franc, No-
tranje gorice 39.

Kupujem stare lesene
kipe, avbe,
rute, splošno starinske
stvari. Pišite na naslov
»Umetnost«, Ljubljana,
Cankarjevo nabrežje 25

Kupim gepelj

Iesen ali železen, v do-
brem stanju. Ponudbe
z navedbo cene na žu-
pnostvo Blagovica po-
šta Lukovica.

Zanesljiva semena

najboljše poljsko or-
odje, železino in špe-
cerijo kupite ugodno
v trgovini Josip Jago-
dič, Celje. Gubčeva ul.
poleg uprave Slovenca
in Glavni trg. Nakup
poljedel. pridelkov, za-
menjava bučnega olja
za bučnice.

Služkinjo za hišno in
poljsko de-
la išče župnišče na
deželi. Naslov v upra-
vi Domoljuba št. 3730

Brinja in fige

najboljše kakovosti do-
bite pri trvdki Fran
Pogačnik d. z. o. z. v
Ljubljani, Tyrševa (Du-
najska) cesta št. 33.

Hlapca vajenega polj-
skih del in
konj, prostega vojaš-
ne, sprejem takoj. —
Paternoster, mesar,
Zalog D. M. v Polju.

Sveta kipe majniške
Marije
nudi po najnižjih ce-
nah F. Konjetic, Stra-
žišče pri Kranju.

Poceni naprodaj!

več koles novih in rab-
ljenih, Singerjevih,
Pfaffovih in raznih
drugih šivalnih strojev
ter otroških vozičkov
pri »Promet«, Napo-
leonov trg.

Jačca za valenje

od čistih belih Leghona
najboljših jačeric. —
Babnik Valentin —
Glinca 9 pošta Št. Vid
nad Ljubljano.

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v „Domoljubu“!

»Domoljuba« stane 38 din za celo leto, za inozemstvo 60 din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, ino-
rate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 40-04
Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjač. — Urednik: Jože Košiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč.